

**UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA
KATEDRA GEOGRAFIE**

Pavel Šnajdara

**KRAJINNÁ TYPOLOGIE
PŘÍRODNÍHO PARKU PRAKŠICKÁ VRCHOVINA**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Mgr. Peter MACKOVČIN, Ph.D.

Olomouc 2018

Bibliografický záznam

Autor (osobní číslo): Pavel ŠNAJDARA (R140390)
Studijní obor: Regionální geografie

Název práce: Krajinná typologie přírodního parku Prakšická vrchovina
Title of thesis: The landscape typology of the Prakšická vrchovina Highland

Vedoucí práce: Mgr. Peter Mackovčín, Ph.D.
Rozsah práce: 43 stran, 14 vázaných příloh

Abstrakt: Bakalářské práce se zabývá komplexní fyzickogeografickou analýzou a krajinnou typologií přírodního parku Prakšická vrchovina. S použitím literárních zdrojů, dalších dostupných dat a vlastního terénního průzkumu jsou zpracovány geologické, geomorfologické, hydrologické, pedogeografické, klimatické a biogeografické poměry. Syntézou vytvořených datových vrstev bylo v Přírodním parku Prakšická vrchovina vymezeno 12 krajinných typů.

Klíčová slova: Přírodní park Prakšická vrchovina, Prakšická pahorkatina, fyzickogeografická charakteristika, krajinná typologie.

Abstract: This work deals with complex physico-geographical analysis and landscape typology of the Prakšická vrchovina Highland Natural Park. With the use of literary sources, other available data and own field survey, are processed geological, geomorphological, hydrological, pedogeographic, climatic and biogeographical conditions. By synthesizing the data layers were defined 12 landscape types in the Prakšická vrchovina Highland Natural Park.

Keywords: Prakšická vrchovina Highland Natural Park, Prakšice hills, physical-geographic characteristics, landscape typology.

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval samostatně pod vedení Mg. Petra Mackovčina, Ph.D. a s použitím literárních a internetových zdrojů, které jsem uvedl v závěru práce v seznamu použité literatury.

V Olomouci dne 22.4.2018

podpis autora

Poděkování:

Děkuji především vedoucímu této práce Mgr. Petru Mackovčínovi, Ph.D. za metodické vedení, prospěšné rady, náměty a čas, který mi věnoval při tvorbě této bakalářské práce. Dále také děkuji Doc. RNDr. Ireně Smolové, Ph.D. za odbornou spolupráci a za morální podporu při studiu Geografie, svému vedoucímu Ing. Jaroslavu Hrabcovi za profesní podporu studia při zaměstnání a manželce Magdaléně za rodinnou oporu.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Přírodovědecká fakulta
Akademický rok: 2016/2017

ZADANÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Pavel ŠNAJDARA**
Osobní číslo: **R140390**
Studijní program: **B1301 Geografie**
Studijní obor: **Regionální geografie**
Název tématu: **Krajinná typologie přírodního parku "Prakšická vrchovina"**
Zadávající katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Osnova práce:

1. Úvod
2. Cíle práce
3. Použitá metodika
4. Geologie a geomorfologie
5. Klimatologie
6. Hydrologie
7. Pedologie a biogeografie
8. Chráněná území
9. Krajinné typy na topické úrovni
10. Závěr

Rozsah grafických prací: **Podle potřeb zadání**

Rozsah pracovní zprávy: **5 000 - 8 000 slov**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Geologická encyklopedie, [online], [cit. 20.12.2014], dostupné

z :http://www.geology.cz/aplikace/encyklopedie/term.pl7Zapadni_Karpaty

Moravské-Karpaty.cz, [online], [cit. 20.12.2014], dostupné z: <http://moravske-karpaty.cz>

ŠNAJDARA, Pavel, HRABEC, Jaroslav, Chráněná území Uherskohradišťská a Uherskobrodská. 3. upravené a rozšířené vydání, Esprint Zlín, 2002, 40 s.

HRABEC, Jaroslav a col., Přírodní parky Zlínského kraje, Zlín: H.R.G. s.r.o., 2013, 194 s.

DEMEK, Jaromír; MACKOVČIN, Peter, Zeměpisný lexikon ČR: Hory a nížiny, Brno: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2006, 582 s.

CULEK, Martin, a kol. Biogeografické členění České republiky II. díl. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2005

Květoň, V., Voženílek, V., (2011): Klimatické oblasti Česka: Klasifikace podle Quita za období 1961 2000, Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 20 s. ISBN 978-80-244-2813-0

Suhs, M. (2012): Digitalizace a verifikace topoklimatické mapy Plzně a okolí (bakalářská práce), Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 50 s.

PAVELKOVÁ, Renata, FRAJER, Jindřich, Základy fyzické geografie 1: Hydrologie, Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, 141 s.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Peter Mackovčín, Ph.D.**

Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: **22. února 2017**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2018**

L.S.

prof. RNDr. Ivo Frébort, CSc, Ph.D.

doc. RNDr. Marián Halas, Ph.D.

děkan

vedoucí katedry

V Olomouci dne 22. února 2017

O B S A H

1. Úvod.....	7
2. Cíle práce.....	8
3. Metody práce.....	9
4. Geologické a geomorfologické poměry.....	10
5. Klimatická charakteristika.....	15
6. Hydrologická charakteristika oblasti.....	19
7. Pedogeografické a biogeografické poměry.....	28
8. Krajinná typologie.....	35
9. Závěr.....	40
10. Summary.....	41
Seznam použitých zdrojů.....	42
Seznam příloh.....	43

1. ÚVOD

K ochraně krajinného rázu s významným soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami, který není zvláště chráněný podle zákona o ochraně přírody a krajiny, může orgán ochrany přírody zřídit obecně závazným předpisem přírodní park a stanovit omezení takového využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území (§12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění).

Jde o oblasti, které ve smyslu zákona nejsou považovány za zvláště chráněná území, přesto v nich na rozdíl od jejich okolí platí přísnější pravidla a některá zvláštní omezení. Přírodní parky chrání především charakteristický ráz krajiny s dochovanou zástavbou typickou pro tuto oblast, včetně památek a kultury zdejších obyvatel. Bakalářská práce řeší oblast přírodního parku Prakšická vrchovina z hlediska geologického, geomorfologického, klimatického, hydrologického. Dále hodnotí pedogeografické a biogeografické charakteristiky a krajinné typy včetně chráněných území.

2. CÍLE PRÁCE

Cílem bakalářské práce je krajinná typologie na základě komplexní fyzickogeografické charakteristiky přírodního parku Prakšická vrchovina. Na základě analýzy a syntézy vytvořených datových vrstev s použitím dostupné literatury a vlastního terénního průzkumu byly zpracovány geologické, geomorfologické, hydrologické, pedogeografické, klimatické, biogeografické poměry a krajinářské aspekty oblasti. Práce je doplněna mapami, tabulkami, grafy a vlastními fotografiemi.

3. METODY PRÁCE

Mapové podklady pro analýzu byly vytvářeny v prostředí Geografických informačních systémů, software firmy ESRI ArcView. Datové podklady byly získány z veřejně dostupných mapových prohlížečů.

Výchozí mapový podklad

Pro zpracování mapy byl použit software ArcView 10.3.1 od firmy ESRI tvořený sadou aplikací ArcMap, ArcCatalog, ArcScene, ArcGlobe, ModelBuilder, ArcToolbox – licence poskytnutá Krajskému úřadu Zlínského kraje. Základní mapová vrstva mapové listu 25-334 byla stažena z prohlížečí služby WMS-ZM25-P, která je poskytována jako veřejná prohlížečí služba nad daty Základní mapy ČR 1:25 000. Vytvářeným vrstvám byl přiřazen souřadnicový systém S-JTSK Krovak Easth North. Základní polygon byl vytvořen podle zvoleného mapového listu. Pomocí funkce clip byla vrstva vrstevnic ořezána a následně převedena do rastrové podoby funkcí Topo to Raster. V sloupci field zadán atribut „výška“, velikost rozlišení byla nastavena na 20.

Terénní průzkumy

Terénní průzkumy byly zaměřeny na:

- biologické druhy s prioritou bioindikačních a chráněných druhů (zák. č. 114/1992 Sb.)
- geomorfologické, pedologické a hydrologické charakteristiky
- krajinný ráz

Pro práci v terénu bylo použito vybavení - sešit, tužka, GPS Garmin 60 CSX, digitální fotoaparát Nikon D300, dalekohled Nikon 10x30, sáčky na sběr cévnatých rostlin, epruvety na sběr hmyzu, entomologická síť. Část fotodokumentace byla pořízena při terénních šetřeních ještě před zadáním této kvalifikační práce. Vlastní terénní průzkum probíhal formou pozorování, sběru a odchytu vzorků rostlin a živočichů, fotodokumentací. Většina biologických dat byla získána již v devadesátých letech minulého století při zpracování návrhů chráněných území a přírodního parku (viz přílohy). Tato data byla během tohoto aktuálního průzkumu verifikována a doplněna o nové druhy. K determinaci byla použita literatura: Dostál, 1989; Steinbach, 1990; Bělín, 1999; Zwach, 1990; Balát, 1986.

4. GEOLOGIE A GEOMORFOLOGIE

Geomorfologický okrsek Prakšická pahorkatina se nachází v okrese Uherské Hradiště, ve Zlínském kraji, ve východní části České republiky. Z hlediska geomorfologického členění se jedná o provincii Západní Karpaty, subprovincie Vnější Západní Karpaty, oblast Slovensko-moravské Karpaty, celek Vizovická vrchovina, podcelek Hlucká pahorkatina (Demek et al., 2006). Geomorfologický podcelek Hlucká pahorkatina je členitá pahorkatina o rozloze 563 km², střední výšce 272 m a středním sklonu 4°04'. Ze SZ je vymezena ostatními jednotkami Vizovické vrchoviny, tedy směrem od S postupně Zlínskou vrchovinou, Komoneckou hornatinou a Luhačovickou vrchovinou. Na JV a J hraničí s Bílými Karpatami, na Z až SZ přechází do rovin Dolnomoravského úvalu. Hlucká pahorkatina leží v jihozápadní části Vizovické vrchoviny (Hruban, 2015).

Prakšická pahorkatina je členitá pahorkatina tvořena zlínským souvrstvím ze vsetínských vrstev. Základní strukturou je středně až hrubě rytmický flyš s vápnitými jílovcí a glaukonitickými pískovci ze svrchního eocénu až spodního oligocénu. Do území zasahuje rovněž belovežské souvrství se strukturou drobně rytmického flyše se zelenošedými a rudohnědými jílovcí. Menší část území je tvořena terciérními jíly až slabě prachovými jíly. Poslední strukturou lokální geologické stavby jsou kvartérní deluviální, hlinitokamenité sedimenty. Mají spíše lokální, ostrůvkovitý charakter. Nejsouvislejší část této geologické stavby se nalézá na severní hranici území (Částkov, Nedachlebice, Bílovice), s úzkými jižně orientovanými výběžky Od úvalu řeky Moravy po linii Březolupy — Nedachlebice — Hradčovice se vyskytují různě mocné překryvy spraší a sprašových hlín (Hrabec, 2013).

Krajina Prakšické pahorkatiny je podhorský zvlněná, široké a ploché hřbety oddělují hluboká, ale rozevřená údolí. Místa je povrch pahorkatiny zároveň členěn krátkými příčnými údolími. Erozně–denudační reliéf je celkově ukloněn k JZ. Četná jsou údolí založená na tektonických zlomech. Na rozvodích jsou zachovány rozsáhlé zbytky třetihorních zarovnaných povrchů. V okolí obcí Bílovice a Březolupy se rozkládá malá kotlina ohraničená na J relativně sráznými svahy se stopami sesuvů. Nejnižším bodem je niva řeky Olšavy u Podolí 198 m n. m. Nejvyšším bodem jsou stejně vysoké vrcholy Ovčírna a Doubí (429 m n. m.).

Oblast Prakšické pahorkatiny odvodňují říčky Březnice a Olšava s přítokem Holomňou. Na nezdenický zlom jsou vázány vývěry minerálních vod (Hruban, 2015).

Obr. 1 Prakšická pahorkatina – pohled od Uherského Brodu (2012)

V centrální části oblasti byl v roce 1999 vyhlášen přírodní park „Prakšická vrchovina“, který se rozkládá v jihozápadní části Vizovické vrchoviny náležející do oblasti Vnějších Západních Karpat. Tvoří přechodovou zónu od nížiny Dolnomoravského úvalu k hornatější partii Vizovické vrchoviny. Vlastní poloha je orientována východně od Uherského Hradiště. Území je součástí okresu Uherské Hradiště. Jeho západní hranice je od něj vzdálená cca 7 km.

Oblast má protáhlý tvar od jihozápadu k severovýchodu s délkou asi 12 km. Nejnižší bod leží 198 m n.m. pod Popovicemi, nejvyšší kótou je Rovná hora 351 m n.m. V přírodním parku se chrání i charakteristický ráz krajiny s dochovanou zástavbou typickou pro tuto oblast, včetně památek a kultury zdejších obyvatel. Název přírodní parku „Prakšická vrchovina“, který je v protikladu s geomorfologií pahorkatiny, byl odvozen z pomístních historických názvů tratí akceptovaných v topografických mapách (Prakšická vrchovina, Pašovická vrchovina apod.)

TYPICKÉ TVARY RELIÉFU OBLASTI

V řešeném území se nachází řada tvarů reliéfu, které vznikly na třetihorních flyšových horninách a kvartérních sedimentech.

Zaoblené hřbety a strukturní hřbet Prakšické pahorkatiny

Obr.2 přírodní rezervace Vrchové (2012)

Krátká příčná údolí

Obr. 3 Grefty u Pašovic (2017)

Mělká široká údolí

Obr. 4 Javorovecké údolí (2012)

Eolické akumulční tvary – sprašové návěje

Obr. 5 Sprašová stěna u Popovic (2012)

Fluviálně-erozní tvary – strže

Obr. 6 Strže u Hradčovic (2014)

Akumulační fluvialní sedimenty na pleistocenních říčních terasách a říční nivě

Obr. 7 Niva Olšavy u Podolí (2014)

Břehové nátrže a meandry

Obr. 8 Olšava u Podolí (2010)

5. KLIMATICKÁ CHARAKTERISTIKA

Studované území dle Quittovy klasifikace (1971) náleží klimaticky do teplé oblasti T2, klimatické jednotky W2.

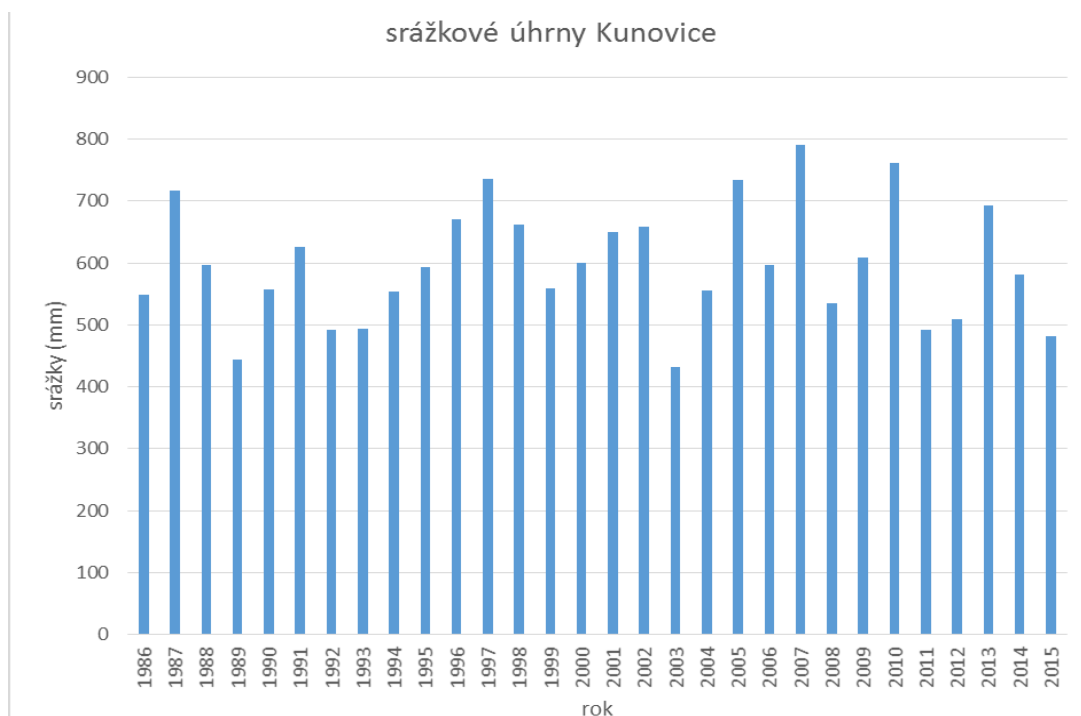
Makroklima oblasti - jako výchozí data jsou použity přímé údaje meteostanice Kunovice - Lýsek, která provádí systematické analogické měření od r. 1986, digitální od 27.12.2011 meteostanicí VH 1080. Souřadnice umístění stanice: N 49° 02' 30" E 17° 28' 09", nadm. výška 185 m.

Tab. 1 Srovnání charakteristických údajů oblasti Quitt – Kunovice

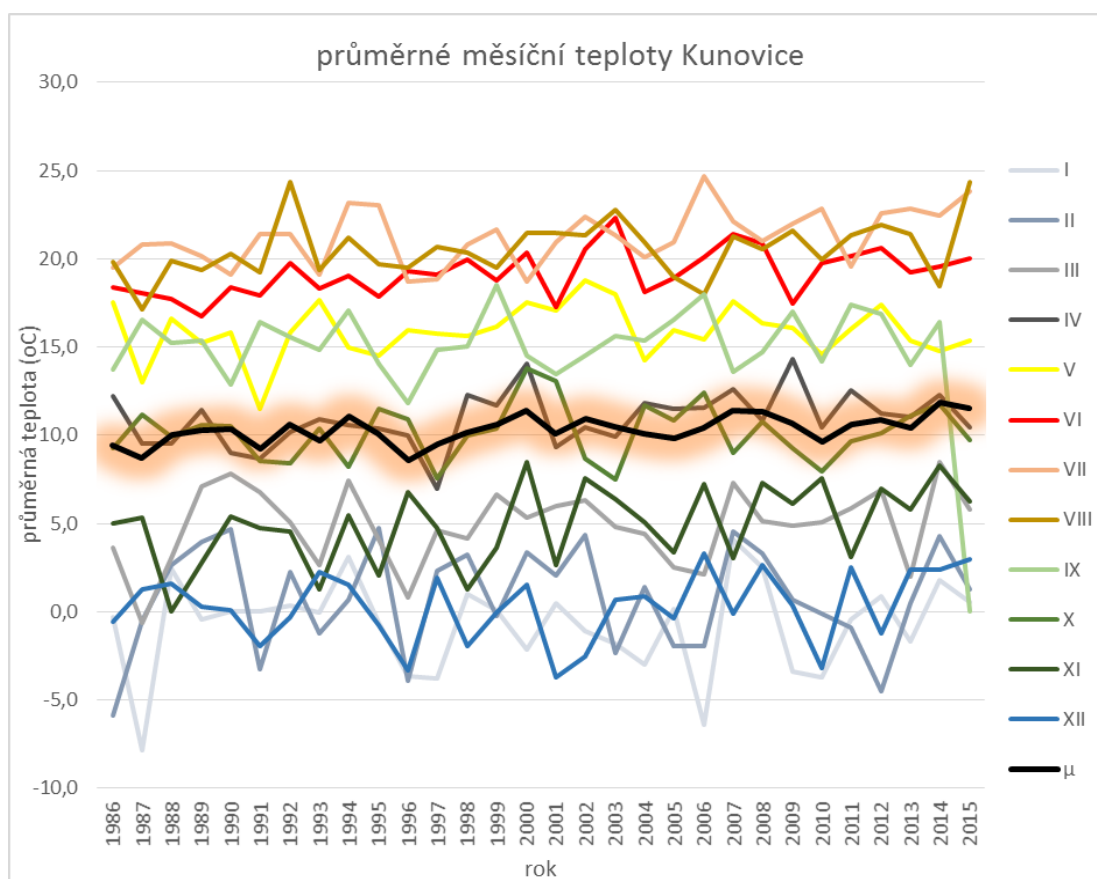
Sledovaný jev	Quitt – W2	METEO Kunovice
Počet letních dní	50-60	71
Počet dní s pr. T 10° a více	160-170	
Počet mrazových dní	100-110	79
Počet ledových dní	30-40	25
Průměrná lednová teplota	-2 - -3	- 0,8
Průměrná červencová teplota	18-19	21,2
Průměrná dubnová tepota	8-9	10,9
Průměrná říjnová teplota	7-9	10,2
Pr. počet dní se sráž. 1 mm a víc	90-100	117
Suma srážek ve vegetačním období	350-400	527
Suma srážek v zimním období	200-300	75
Počet dní se sněhovou pokrývkou	40-50	36
Počet zatažených dní	120-140	
počet jasných dní	40-50	

zdroj: Květoň, Voženílek, V., (2011),

Meteorologická stanice Kunovice – Lýsek (2014)

Obr. 9 Měsíční srážkové úhrny Kunovice 1986 – 2015
zdroj: Meteorologická stanice Kunovice – Lýsek (2015)

Obr. 10 Průměrné měsíční teploty Kunovice 1986 – 2015
zdroj: Meteorologická stanice Kunovice – Lýsek (2015)

Hodnoty získané z meteorologické stanice Kunovice se z větší části blíží hodnotám modelu Quittovy klimaticky teplé oblasti T2, klimatické jednotky W2. Hodnoty průměrných teplot jsou mírně vyšší v lokalitě Kunovice oproti modelovým hodnotám, což odpovídá rozdílu průměrné nadmořské výšky, která je ve většině oblasti Prakšické pahorkatiny v rozmezí 200 – 400 m n.m. Z hlediska vývoje klimatu dané oblasti lze konstatovat nárůst ročních průměrných teplot od r. 1986 o 0,7 °C. Dalším zajímavým údajem vyplývajícím ze sledovaných dat srážek je cyklické kolísání minim a maxim srážkových úhrnů v intervalu 10 let ve sledované oblasti.

Místní klima

Topoklima je definováno jako podnebí, na jehož vznik má rozhodující podíl členitost reliéfu. Jako typ místního klimatu je specifickou klimatickou kategorií, která je zařazována mezi místní klima a mezoklima (Vysoudil, 2000).

V oblasti dané topoklimatickou mapou 25-334 Bílovice (dále jen Bílovice) je dán charakter prostorové distribuce především převažujícím mírně zvlněným pahorkatinným reliéfem krajina. Široké hřbety a náhorní plošiny v Prakšické pahorkatině s mírným sklonem svahů jsou průměrně osluněné plochy, stejně jako široká mělká údolí v této oblasti. Podobné klima normálně osluněných ploch převažuje v nivě řek protékajících oblastí Bílovice – řeky Moravy a Olšavy. Většina kategorie normálně osluněných ploch je ornou půdou.

Protichůdné kategorie klimatu málo osluněných ploch a klimatu dobře osluněných ploch jsou v oblasti Bílovice přibližně v poměru 1:1. Je to opět dáno vyváženým reliéfem pahorkatiny Bílovice, kde sklony svahů jsou převážně v rozmezí 10° – 15° na všechny světové strany. Plochy dobře osluněné jsou v oblasti převážně odlesněné v důsledku hospodářské činnosti člověka. Teplé klima těchto ploch podmínilo osídlení oblasti. Dokladují to především nálezy tzv. lineární keramiky a kamenných sekeromlatů (cca 5 000 př. Kr.) u Pašovic a Prakšic. Osídlení doby bronzové 1 700 – 900 př. Kr. potvrzují nálezy z Drslavic. Z období Velkomoravské říše je zde doloženo hradiště Bolegradica jako předchůdce obce Hradčovice (Nekuda, 1992) Plochy dobře osluněné byly využívány k zemědělské činnosti jako pastviny, ovocné sady a k pěstování vinné révy, která zde zaznamenala největší rozmach ve středověku v době tzv. středověkého klimatického optima. Dnešní rozsah extenzivního zemědělství na dobře osluněných plochách zůstal zachován na svazích v okolí Prakšic, Pašovic, Popovic, Drslavic, Hradčovic, Nedachlebic a Kunovic.

Obr. 11 Jižní svahy přírodního parku Prakšická vrchovina u Pašovic (1998)

Plochy málo osluněné vzhledem k relativně chladnějšímu klimatu jsou v oblasti zčásti využívány jako orná půda a zčásti pokryty lesními porosty dubohabřin nebo bukových doubrav.

Plochy s klimatem velmi málo osluněných ploch se pak v oblasti téměř nevyskytují. Je to dáno absencí plošně rozsáhlejších silně svažitých svahů se severní orientací. Výjimku tvoří strmé sprašové stěny, které jsou vytvořeny erozní činností řeky Olšavy v přírodním úseku řeky mezi Podolím a Míkovice. Vzhledem k liniovému a plošně nevýznamnému rozsahu není tento úsek v topoklimatické mapě zaznamenán.

Kategorie velmi dobře osluněných ploch je v oblasti Bílovic zastoupena velmi často. Svahy Prakšické pahorkatiny jsou totiž typické častým poměrně příkrým závěrem pod sklonem větším než 15° a to převážně jižním směrem. V některých lokalitách (Vrchové) jsou navíc převáty vrstvou spraší a jejich mikroklima se blíží podmínkám stepí jižní Moravy. Tyto lokality byly již historicky využívány jako stepní pastviny nebo vinohrady. V současné době, vzhledem k silné svažitosti, nejsou zemědělsky využívány a nejsou-li udržovány pod správou ochrany přírody, často zarůstají opětovnou sukcesí křovin. Nejcenější lokality jsou vyhlášeny jako zvláště chráněná území (PR Rovná hora, PR Vrchové, PP Terasy) s výskytem vzácné teplomilné flóry a fauny jako je např. hořec křížatý, divizna rakouská, astra chlumní, růže galská, len tenkolistý, len žlutý, koniklec velký, roháč obecný, modrásek hořcový, kudlanka nábožná, pakudlanka jižní, sklípkánek černý a další.

Vyhodnocení klimatu Prakšické pahorkatiny

V terénu převažují mírnější sklony svahů a relativně nízká nadmořská výška oblasti zvýrazňuje teplé klima oblasti bez zásadnějších mikroklimatických extrémů.

Oblast je typická množstvím velmi dobře osluněných ploch se suchým stepním mikroklimatem, který podmínil hospodaření a vtiskl oblasti typický charakter regionu Slovácka – mozaika květnatých luk, ovocných sadů, políček a vinohradů. Kategorie velmi dobře osluněných ploch se kryje s nejvýznamnějšími lokalitami oblasti z pohledu biodiverzity.

Z místních meteorologických dat vyplývá, že charakter klimatu oblasti koresponduje s globálním oteplením v devadesátých letech 20. století, kdy zde došlo k posunu průměrných ročních teplot o cca + 0,7°C. Po roce 2000 průměrné teploty pak významně neklesají pod 10°C a mají setrvalý průběh.

6. HYDROLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA OBLASTI

Území přírodního parku Prakšická vrchovina náleží do úmoří Černého moře. Oblast odvodňuje řeka Morava, která je levostranným přítokem Dunaje. Řešené území je rozděleno rozvodnicí hlavního strukturního hřbetu mezi dvě povodí – jižní část oblasti k řece Olšavě a severní část oblasti k řece Moravě. Přirozený režim odtoku se zde projevuje v dlouhodobém průměru vysokou vodností v jarních měsících, tj. v době tání sněhu, značným kolísáním průtoků v letních měsících v závislosti na intenzitě, době nástupu a trvání letních dešťů, a nízkým odtokem v srpnu, podzimních měsících září až listopadu a v zimě – v lednu a únoru. V prosinci dochází často ke zvýšení odtoku, pokud převažují zimy s charakteristickými oblevy ve druhé polovině měsíce (Demek et al., 1992). Průměrná výška ročních srážek oblasti je 600 mm, průměrná odtoková výška bilanční oblasti se pohybuje kolem 200 mm. Sklon terénu je převážně do 10°. Eroze půdy se pak projevuje pouze v případě ploch osetých nevhodnými plodinami – zejména kukuřicí v závěru údolí Hradčovického potoka. Půdy jsou převážně hlinitopísčité na vrstvách spraší s dobrou infiltrací srážek. Lesnatost povodí oblasti je asi 30% (Hydrologická ročenka České republiky 2012).

Vodní toky

Oblast je odvodňována malými vodními toky – Holomňa, Olšovec, Zlámanecký potok, Hradčovický potok, Částkovský potok, Lipinský potok. Částečně je odvodňována bezejmennými přítoky Březnice a řeky Olšavy. Vodní toky jsou přírodního charakteru – neregulované se zákruty a meandry s břehovými nátržemi s původními břehovými porosty a to včetně části řeky Olšavy protékající oblastí přírodního parku. Tvary povodí jsou většinou vějířovité s výjimkou Holomně, která má tvar povodí protáhlý. Průměrná nadmořská výška povodí se pohybuje od 241 m n. m. do 280 m n. m. Průměrné sklonky toku poměrně mírné od 15 % do 23 %. Všechny malé vodní toky jsou zde ve správě Lesů ČR s.p.

Tab. 2 Vodní toky v PŘP Prakšická vrchovina – hydrologická charakteristika

ID Toků	název toku	délka v.t. (km)	plocha povodí (km ²)	povodí v PŘP (km ²)	Hp (m n.m.)	Hú (m n.m.)	It (%)	α
10205821	Holomňa	11,42	28,2	6,3	360	198	22,6	0,21
10206460	Olšovec	7,17	15,08	10,6	300	183	16,3	0,29
10185779	Zlámanecký p.	11,21	41,1	2,1	365	195	15,2	0,33
10206428	Hradčovický p.	4,60	6,7	6,7	300	196	22,6	0,32
10203304	Částkovský p.	6,70	11,79	1,3	360	201	23,7	0,26
10201122	Lipinský p.	4,12	12,2	8,3	300	204	23,7	0,71
	Březnice	44,90	520,5	2				
	Olšava			6,5				

Zdroj: Centrální evidence vodních toků: <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/aplikace/cevt.html>
Vlastní zpracování 2015

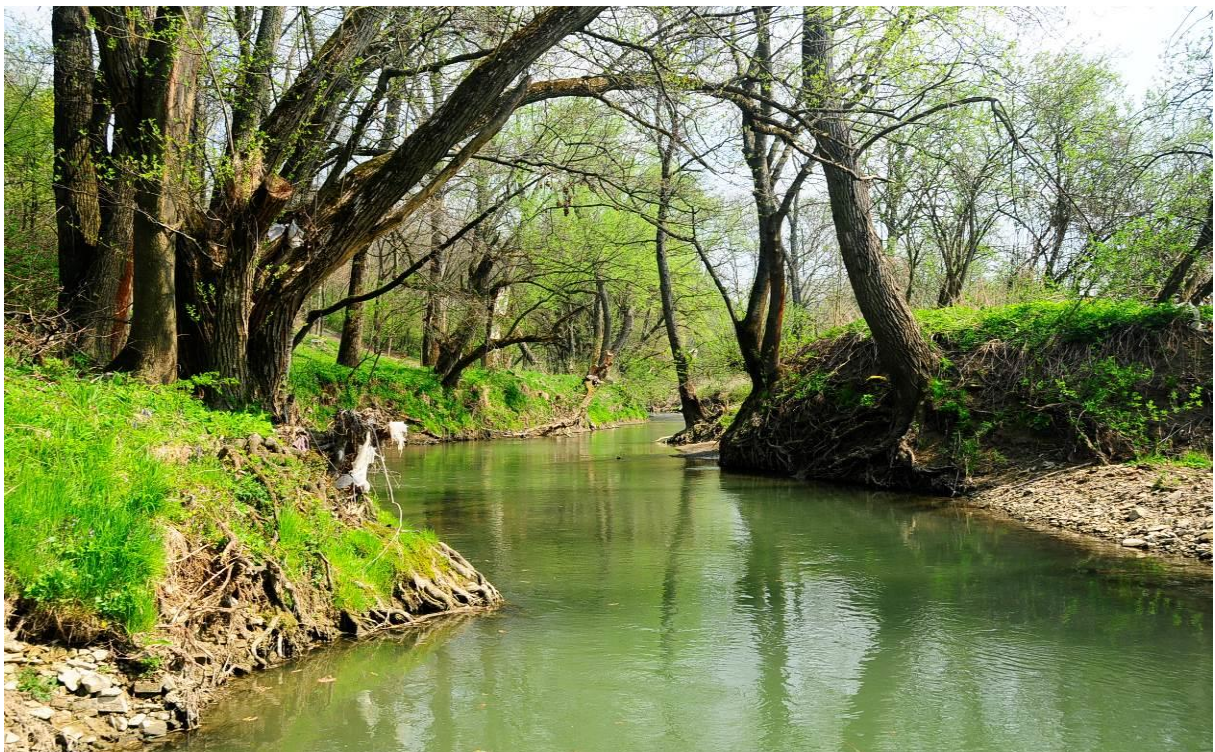
Obr. 12 Holomňa, 1 km Z od Prakšic (2015)

Obr. 13 Hradčovický potok 1 km S od Hradčovic (2015)

Obr. 14 Olšovec 1,3 km J od Javorovce (2015)

Obr. 15 Olšava 0,4 km V od Podolí (2012)

Rybníky a vodní nádrže

Zákon o rybářství č. 99/2004 Sb. definuje rybník jako vodní dílo, které je vodní nádrží určenou především k chovu ryb, ve kterém lze regulovat vodní hladinu, včetně možnosti jeho vypouštění a slovení. Rybník je tvořen hrází, nádrží a dalšími technickými zařízeními. Podle této definice se v přírodním parku Prakšické vrchoviny nachází 10 rybníků.

Prakšický rybník – výměra 0,68 ha, funkce chov a lov ryb. Je to nejstarší vodní dílo v Prakšické vrchovině. Vznik se datuje ke konci 19. st. v souvislosti s provozem prakšického vodního mlýna. Původně zde vznikly rybníky dva, spodní Prakšický po 2. sv. válce zanikl – v současnosti se na jeho místě nachází kosená louka. Vlastník pozemku (Rybářství Hodonín s.r.o.) připravuje jeho obnovení.

Rybník pod Rovnou horou – výměra 0,028 ha, funkce: revitalizační. Nemladší vodní nádrž uvedená do provozu v r. 2010. Nachází se 1,7 km severně od obce Hradčovice. Spodní nádrž byla vystavěna na místě starého zaneseného rybníku. Vrchní nádrž má účel jako sedimentační vzhledem k poměrně silným splachům z orné půdy v závěru povodí Hradčovického potoka. Zejména sedimentační nádrž s přílehlými tůňkami je významným biotopem obojživelníků. Nachází se zde čolek obecný, ropucha obecná, ropucha zelená, skokan štíhlý, skokan hnědý, rosnička zelená.

Popovické rybníky – dolní: výměra 0,95 ha, funkce chov a lov ryb, horní: výměra 1,16 ha, funkce chov a lov ryb, ekologická. Rybníky jsou situované JZ od obce Popovice, vznik se datuje do r. 1956. Horní rybník je rozdělen hrází na část k zachycení splavenin – tato část rybníka je velmi mělká, silně zarůstající porosty orobince a je spíše vhodná jako biotop obojživelníků a vodního ptactva. Rybníky jsou součástí Evropsky významné lokality CZ0723416 Popovické rybníky s předmětem ochrany biotopu kuňky žlutobřiché. Lokalita je také významná výskytem kriticky ohroženého čolka velkého. Rybářská činnost, zejména pravidelné jarní vypuštění horní rybníka, je však konfliktní se zájmy ochrany přírody v této lokalitě.

Mistřícké rybníky – I: výměra 0,23 ha, II: výměra 0,27 ha, III: výměra 0,16 ha, IV: výměra 0,20 ha. Rybníky jsou kaskádovitě seřazené v údolnici potoka Olšovec asi 0,4 km JV od obce Javorovec. Uvedeny do provozu v roce 1996. Jejich původní účel revitalizační byl nahrazen intenzivním chovem ryb s negativním dopadem na biodiverzitu vodního ekosystému.

Nedachlebické rybníky – dolní: výměra 0,96 ha, funkce chov a lov ryb, horní: výměra 1,44 ha, funkce chov a lov ryb. Nachází se 0,7 k JZ od obce Nedachlebice.

Obr. 16 Popovický dolní rybník 0,6 km SZ od Popovic (2015)

Obr. 17 Prakšický rybník 0,7 km od Prakšic (2015)

Obr. 18 Mistřické rybníky 0,4 km JV od Javorovce (2015)

Obr. 19 Rybník pod Rovnou horou 1,5 km S od Lhotky (2015)

Zdroje pitné vody a zdroje znečištění

Zásobování zdejších obcí přírodního parku Prakšická vrchovina pitnou vodou je zabezpečeno skupinovým vodovodem z úpravny vody Ostrožská Nová Ves pro obce v jižní části řešeného území (Popovice, Hradčovice, Lhotka, Drslavice, Prakšice, Pašovice) a z úpravny vody Kněžpole pro obce v severní části řešeného území (Javorovec, Mistřice, Bílovice, Nedachlebice, Částkov).

Zdrojem vody pro úpravnu Ostrožská Nová Ves je jímací území Ostrožská Nová Ves s jedním zdrojem povrchové vody (vodárenská nádrž – štěrkoviště) a dvěma zdroji podzemní vody (prameniště Les v kvartéru řeky Moravy a vrt HVN9 v terciéru). Voda povrchového zdroje je velmi kvalitní s nízkým obsahem dusičnanů, voda z prameniště Les má vysoký obsah železa a manganu, podzemní voda z vrtu obsahuje mírně zvýšené koncentrace manganu. Výkon úpravny dosahuje až 240 l/s (<http://www.svkuh.cz/cz/upravny-vody/>).

Zdrojem vody pro úpravnu Kněžpole je jímací území Kněžpolský les se třemi zdroji podzemní vody v kvartéru řeky Moravy (prameniště I, II, III). Využívaný výkon úpravny je do 80 l/s. Technologická linka dvoustupňové úpravy podzemní vody s vysokým obsahem železa, manganu a zvýšenou koncentrací síranů zahrnuje v I. separačním stupni aeraci, rychlomísení s dávkováním vápenného hydrátu, flokulaci s následnou sedimentací. II. stupeň separace zahrnuje odželezovací a následně odmanganovací otevřené rychlofiltry a dvě akumulární nádrže pro upravenou vodu. Hygienicky je voda zabezpečena plynným chlórem (<http://www.svkuh.cz/cz/upravny-vody/>).

Obce v oblasti přírodního parku nemají samostatné čistírny odpadních vod. Odkanalizování obce Prakšice a Pašovice je řešeno vysokotlakým svodem do čistírny odpadních vod v Uherském Brodu. Obce Částkov a Nedachlebice mají odpadní vody svedeny centrální kanalizačním řadem do čistírny v Bílovicích a obec Mistřice do čistírny v Uherském Hradišti. Obce Javorovec, Popovice Hradčovice a Lhotka však odpadní vody vypouští přímo do místních vodní toků a jsou tak významnými zdroji znečištění těchto toků – Olšovce a Hradčovického potoka.

Významné prameny - studánky

Studánka je stavebně upravený výtok malého pramene, který vyvěrá z podzemí. V oblasti přírodního parku Prakšická vrchovina jsou místními obyvateli upraveny čtyři studánky: U lípy (k.ú. Nedachlebice 49.0970425N, 17.6058247E), Šimůnka (k.ú. Hradčovice 49.0597633N, 17.5779308E), U Prakšického mlýna (k.ú. Prakšice 49.0627761N, 17.6131119E) a U kapličky (k.ú. Popovice 49.0529714N, 17.5172103E). Z hydrologického hodnocení vydatnosti sice nemají tyto prameny zásadní význam, zato z kulturního hlediska vztahu člověka k vodě svědčí o dobrém vztahu místních obyvatel k vodě a jejím místu v krajině.

Obr. 20 „U kapličky“ 0,4 km Z od Popovic (2015)

Obr. 21 „U lípy“ 0,3 km V od Nedachlebic

Obr. 22 Pěnovce u pramene „U kapličky“ (2015)

Obr. 23 „U Prakšického mlýna“ 1,1 km JZ od Prakšic (2015)

Obr. 24 „Šimůnka“ 0,6 km SSZ od Hradčovic (2015)

7. PEDOGEOGRAFICKÉ A BIOGEOGRAFICKÉ POMĚRY

V oblasti vymezené Přírodním parkem Prakšická vrchovina převládají ve vyšších polohách kambizemě pokryté převážně lesními porosty, které přecházejí v nižších polohách a v západní části oblasti v hnědozemě na spraších, v severní části oblasti pak v luvizemě. V jihovýchodní části oblasti u obce Pašovice jsou izolovaně pararendziny. V severozápadní části do oblasti přírodního parku zasahují částečně černozemě a fluvizemě podél menších vodotečí, řeky Olšavy a Holomně..

Geomorfologický okrsek Prakšická pahorkatina náleží do hluckého bioregionu západokarpatské provincie. V oblasti jsou 3 vegetační stupně překrývající 3 biochory. Vlastní přírodní park Prakšická vrchovina zasahuje pouze do druhého vegetačního stupně. Svahy Prakšické pahorkatiny jsou typické častým poměrně příkrým závěrem pod sklonem větším než 15° a to převážně jižním směrem. V některých lokalitách (Vrchové) jsou navíc převáty vrstvou spraší a jejich mikroklima se blíží podmínkám stepí jižní Moravy. Tyto lokality byly již historicky využívány jako stepní pastviny nebo vinohrady. V současné době, vzhledem k silné svažitosti, nejsou zemědělsky využívány a nejsou-li udržovány pod správou ochrany přírody, často zarůstají opětovnou sukcesí křovin. Nejcennější lokality jsou vyhlášeny jako zvláště chráněná území s výskytem vzácné teplomilné flóry a fauny jako je např. hořec křížatý, divizna rakouská, astra chlumní, růže galská, len tenkolistý, len žlutý, koniklec velký, roháč obecný, modrásek hořcový, bourec trnkový, kudlanka nábožná, pakudlanka jižní, sklípkánek černý a další druhy.

1. vegetační stupeň (180 - 200 m n.m. v geomorfologickém okrsku) tvořený biochorou nižších niv s půdním typem fluvizemí modálních oglejených, převážně z nekarbonátových nivních uloženin v nivě řeky Olšavy (Culek, 2005).

Obr. 25 - 26 Půdní profil nivy Olšavy – horní a spodní část (obr. vlevo, vpravo)

2. vegetační stupeň (200 - 400 m n. m v geomorfologickém okrsku): biochora vápnitých stanovišť s půdním typem hnědozemě modální převážně ze spraší v nižších polohách, a půdami luvizemě a hnědozemě luvické ze sprašových hlín ve vyšších polohách (Culek, 2005).

Obr. 27 - 28 Půdní profily nižších a vyšších poloh Prašické pahorkatiny (obr. vlevo, vpravo)

3. vegetační stupeň (300 - 429 m n. m. v geomorfologickém okrsku): biochora převážně vápnitých stanovišť s půdním typem kambizemě modální a oglejené z flyšových hornin Karpat (Culek, 2005).

Obr. 29 Půdní profil v severní části Prašické pahorkatiny (400 m n.m.)

Flóra a fauna

Oblastí probíhá hranice dvou fytogeografických okresů (Slavík, 1988). Severní část patří do fytochorionu Bílé Karpaty lesní. Přirozenou vegetaci zde tvoří karpatské dubohabřiny tvořené dubem zimním, habrem obecným, lípou srdčitou, ve vyšších polohách s příměsí buku lesního. V bylinném patře je typická ostřice chlupatá, pryšec mandloňovitý, konvalinka vonná, hrachor jarní. Jižní část spadá do fytochorionu Bílé Karpaty stepní. Flóra má přechodný charakter, na lesních stanovištích převládají prvky karpatského podhůří, zatímco na odlesněných stanovištích jsou četné teplomilné panonské prvky. V lesních porostech se objevuje kamejka modronachová, okrotice bílá, ladoňka dvoulistá, dřín obecný, černýš hajní. Na odlesněných stanovištích jsou zde rozsáhlé teplomilné trávníky s dominancí sveřepu vzpřímeného, které hostí řadu xerothermních a vzácných druhů, jako je hořec křížatý, divizna rakouská, ožanka kalamandra, astra chlumní, růže galská, bílojetel německý.

Z obratlovců zde bylo zjištěno 88 druhů ptáků, 28 druhů savců, 10 druhů obojživelníků a 3 druhy plazů. (Kerouš, 1998). Z významnějších druhů zde byl zjištěn např. rehek zahradní, strnad luční, pěnice vlašská, pěnice pokřovní, lejsek bělokrký, krutihlav obecný, dudek chocholatý, pisík obecný, rákosník velký, moták pochop, jestřáb lesní, plch velký, čolek velký, rosnička zelená, skokan štíhlý, užovka hladká. Ve fauně bezobratlých převažují teplomilné panonské druhy hojně zejména v xerothermních trávnících, sadech a křovinatých stráních jižní a západní části. Z nejvýznamnějších druhů motýlů a brouků se zde vyskytuje otakárek ovocný, pestrokřídlec podražcový, modrásek hořcový, modrásek černýšový, modrásek jetelový, modrásek hnědoskvrnný, bourovec trnkový, okáč voňavkový, roháč obecný, majka obecná a fialová, chrobák ozbrojený a vrubounovitý, kravec třešňový, tesařík piluna kozlíček *Phytoecia virgula* a *Aapanthia pannonica*. Z pavouků zde bylo ověřeno několik velmi vzácných teplomilných druhů jako *Haplodrassus minor*, *Alopecosa solitaria*, *Atypus piceus*, *Micaria formicaria* (Majkus, 2005). V oblasti se běžně vyskytuje kudlanka nábožná. Rovněž zde byla potvrzena velmi vzácná pakudlanka jižní a to v lokalitě Terasy.

Zvláště chráněná území v přírodním parku

Území přírodovědecky či esteticky velmi významná nebo jedinečná lze vyhlásit za zvláště chráněná; přitom se stanoví podmínky jejich ochrany. Kategorie zvláště chráněných území jsou národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky.

Menší území soustředěných přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických a významných pro příslušnou geografickou oblast může orgán ochrany přírody vyhlásit za přírodní rezervace; stanoví přitom také jejich bližší ochranné podmínky.

Přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště nerostů nebo vzácných či ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s národním nebo mezinárodním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk, může orgán ochrany přírody vyhlásit za národní přírodní památku.

Cit: Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění

V přírodním parku Prakšická vrchovina se nachází 4 zvláště chráněná území: přírodní rezervace Rovná hora, přírodní rezervace Vrchové, přírodní památka Terasy a přírodní památka Stráně u Popovic. Návrhy na vyhlášení přírodní rezervace Rovná hora, přírodní rezervace Vrchové a přírodní památky Terasy zpracoval autor této práce Pavel Šnajdara a byly vyhlášeny Okresním úřadem Uherské Hradiště v letech 1998 – 2001 (viz příloha). Návrh na vyhlášení přírodní památky Stráně u Popovic zpracoval Petr Pavelčík a byla vyhlášena Krajským úřadem Zlínského kraje v roce 2013.

Přírodní rezervace Rovná hora

Louky a pastviny na silně svažitéch pozemcích asi 1,3 km severně od obce Lhotka, jižně od kóty Rovná hora (351 m). Lokalita se nachází v nadmořské výšce 250 až 340 m n. m. v Prakšické vrchovině, k. ú. Hradčovice. Vyhlášeno v roce 1998. Výměra: 12,2667 ha. Motiv ochrany je bohatý výskyt ohrožených druhů hmyzu, zejména motýlů. Území je hodnotné i z krajinářského hlediska.

Geologický podklad tvoří paleogenní sedimenty račanské jednotky magurského flyše. Jde o střídání jílovců, zčásti vápnatých, a pískovců, převážně glaukonitických. Tyto horniny jsou zčásti překryty návějemí spraší, popř. sprašových hlín. Půdy jsou kamenité, jílovitohlinité, místy je obnažen skelet. Ze vzácnějších teplomilných druhů rostlin zde nachází podmínky např. sveřep vzpřímený (*Bromus erectus*), ožanka kalamandra (*Teucrium chamaedris*), bílojetel německý (*Dorycnium germanicum*), oman vrbolístý (*Inula salicina*), divizna rakouská (*Verbascum austriacum*), hlaváč žlutavý (*Scabiosa ochroleuca*), chrpa luční (*Centaurea jacea*), hořeček brvitý (*Gentianopsis ciliata*), hořec křížatý (*Gentiana cruciata*), len žlutý (*Linum flavum*), hvězdnice chlumní (*Aster amellus*), koniklec velkokvětý (*Pulsatilla grandis*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*), starček přímětník (*Senecio jacobaea*), růže galská (*Rosa gallica*), aj. Lokalita je významná především výskytem ohrožených druhů hmyzu. Vyskytuje se zde např. modrásek hnědoskvrnný (*Polyommatus daphnis*), modrásek podobný (*Plebeius argyrognomon*), modrásek jetelový (*Lysandra bellargus*), modrásek bělopásný (*Aricia eumedon*), modrásek vikvicový (*Lysandra coridon*), ohniváček černočárny (*Lycaena dispar*), otakárek fenyklový (*Papilio machaon*) a ovocný (*Iphiclides podalirius*), soumračník černohnědý (*Heteropterus morpheus*), hnědásek černýšový (*Melitaea aurelia*), okáč voňavkový (*Brintesia cicre*) aj. Z dalších vzácných druhů hmyzu se zde vyskytuje kudlanka nábožná (*Mantis religiosa*), křížák pruhovaný (*Argiope bruennichi*), slíďák (*Alopecosa solitari*). Ze vzácných druhů brouků se zde nachází roháč obecný (*Lucanus cervus*), majka obecná (*Meloe proscarabaeus*), chrobák vrubounovitý (*Sisyphus schaefferi*), kozlíček (*Phytoecia virgula*) a kozlíček (*Apanthia pannonica*).

Obr. 30 PR Rovná hora (2009)

Přírodní památka Terasy

Bývalé sady v terasovitém uspořádání s bohatým výskytem teplomilných živočichů a rostlin asi 0,5 km severovýchodně od obce Drslavice. Lokalita se nachází v nadmořské výšce 210 až 280 m n. m. v Praksické vrchovině, k. ú. Drslavice. Vyhlášeno v roce 2001. Výměra: 10,8311 ha. Motivem ochrany jsou xerothermní bylinná společenstva s hojným výskytem ohrožených a chráněných druhů rostlin a živočichů.

Geologickým podkladem jsou paleogenní zlínské vrstvy račanské jednotky magurského flyše, místy jsou navěje spraší. Půdní pokryv tvoří kambizemě. Lokalita je bohatá na teplomilnou flóru, např. hořec křížatý (*Gentiana cruciata*), len žlutý (*Linum flavum*), hvězdnice chlumní (*Aster amellus*), rozrazil vstavačový (*Pseudolysimachion orchideum*), kozinec cizrnovitý (*Astragalus cicer*), bílojetel bylinný (*Dorycnium herbaceum*), černýš rolní (*Melampyrum arvense*), černohlávek dřípátý (*Prunella laciniata*) aj. Jde o jednu z nejcenějších lokalit hmyzu na Uherskobrodsku. Žijí zde např. otakárek fenyklový (*Papilio machaon*) a otakárek ovocný (*Iphiclides podalirius*), modrásek hořcový (*Maculinea alcon*), ohniváček černočárny (*Lycaena dispar*), hnědásek černýšový (*Melitaea aurelia*), okáč voňavkový (*Brintesia cicre*), můry osenice znamenaná (*Eugraphe sigma*) a osenice borůvková (*Xestia castanea*), píďalka nadmuticová (*Perizoma lugdunaria*), pabourovec pampeliškový (*Lemonia taraxaci*) a pabourovec jestřábníkový (*Lemonia dumi*), stužkonoska úzkopásná (*Catocala promissa*), stužkonoska dubová (*Catocala sponsa*) a stužkonoska modrá (*Catocala fraxini*), kudlanka nábožná (*Mantis religiosa*), pakudlanka jižní (*Mantispa styriaca*), střevlík Ulrichův (*Carabus ulrichi*) a střevlík kožitý (*Carabus coriaceus*), roháč obecný (*Lucanus cervus*), majka obecná (*Meloe proscarabaeus*), chrobák vrubounovitý (*Sisyphus schaefferi*), kozlíček (*Phytoecia virgula*) a kozlíček (*Aapanthia pannonica*), kravec třešňový (*Anthaxia candens*), velmi vzácný pavouk skálovka drobná (*Haplodrassus minor*) aj. Z obojživelníků a plazů zde žije např. užovka hladká (*Coronella austriaca*).

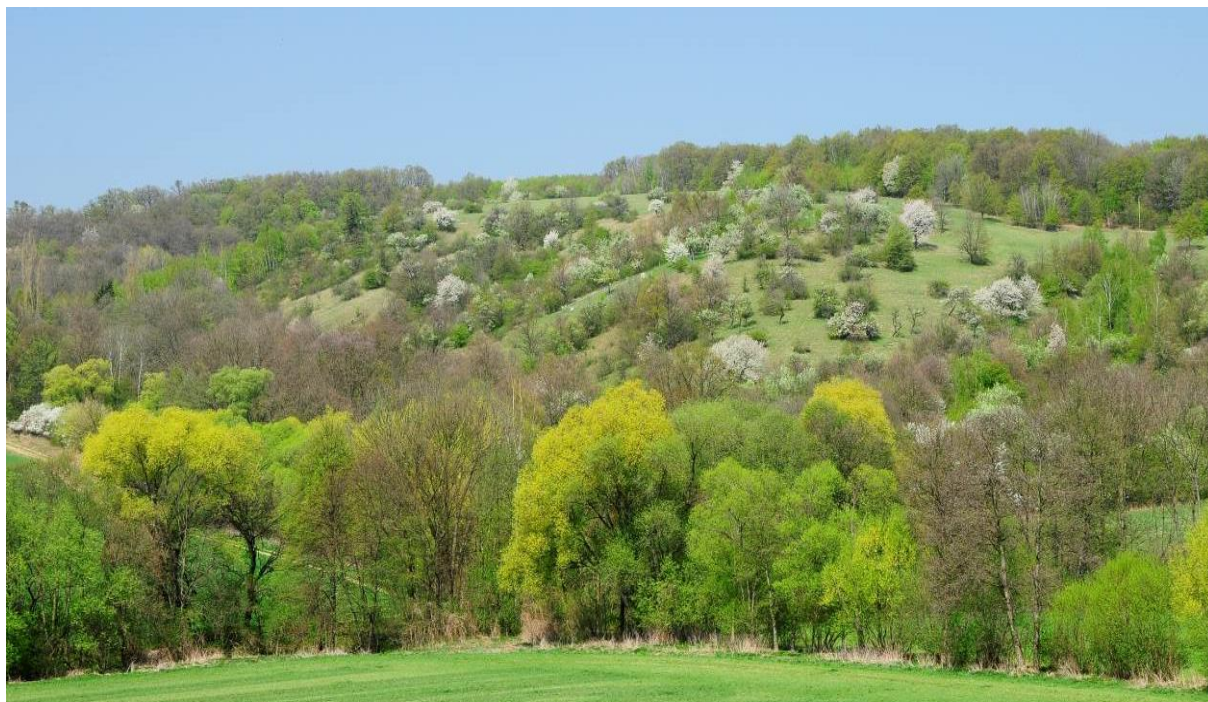

Obr. 31 PP Terasy (2009)

Přírodní rezervace Vrchové

Komplex původních květnatých luk, pastvin, sadů a teplomilných doubrav s výskytem vzácných druhů rostlin a živočichů, 1,75 km sv. od obce Drslavice v Prakšické vrchovině v nadmořské výšce 200 až 330 m n. m., k. ú. Drslavice. Vyhlášeno v roce 2002. Výměra: 21,0074 ha.

Geologie, půdní poměry: Podkladem území je zlínské souvrství račanské jednotky magurského flyše (flyšové vrstvy s převahou vápnatých jílovců). Půdy jsou jílovitohlinité, náchylné k sesuvům. Podle geobotanické rekonstrukční mapy náleží lokalita do zóny středoevropské subacidofilní teplomilné mochnové doubravy. Na bezlesých místech se vyskytují zbytky teplomilných luk s porosty válečky prapořité (*Brachypodium pinnatum*). Ze vzácných druhů rostlin zde roste např. hořec křížatý (*Gentiana cruciata*), len tenkolistý (*Linum tenuifolium*), len žlutý (*Linum flavum*), astra chlumní (*Aster amellus*), rozrazil vstavačovitý (*Pseudolysimachion orchideum*), ožanka kalamandra (*Teucrium chamaedris*), rozrazil ožankovitý (*Veronica teucrium*), mochna bílá (*Potentilla alba*), divizna rakouská (*Verbascum austriacum*). Lokalita je významná i výskytem vzácných druhů hmyzu, především motýlů, zjištěn byl např. ohniváček černočárny (*Lycaena dispar*), otakárek fenyklový (*Papilio machaon*) a otakárek ovocný (*Ophiclides podalirius*), modrásek hořcový (*Maculinea alcon*), okáč voňavkový (*Brintesia cicre*), můry osenice znamenaná (*Eugraphe sigma*) a osenice borůvková (*Xestia castanea*). Ze vzácných brouků zde žije např. roháč obecný (*Lucanus cervus*), tesařík piluna (*Prionus coririus*), chrobák ozbrojený (*Odontaeus armiger*), krasec třešňový (*Anthaxia candens*), majka obecná (*Meloe proscarabeus*), stepní kozlíčci *Dorcadion fulvum*, *Phytoecia virgula* a *Aapanthia pannonica*. Zvláštností tohoto území je chrobák vrubounovitý (*Sisyphus schaefferi*), který jinak žije výhradně v teplejších naší republiky na písčitých místech. Významným prvkem arachnofauny je velmi vzácný sklípkánek černý (*Atypus piceus*) dokladující dlouhodobou existenci bezlesí v těchto místech.

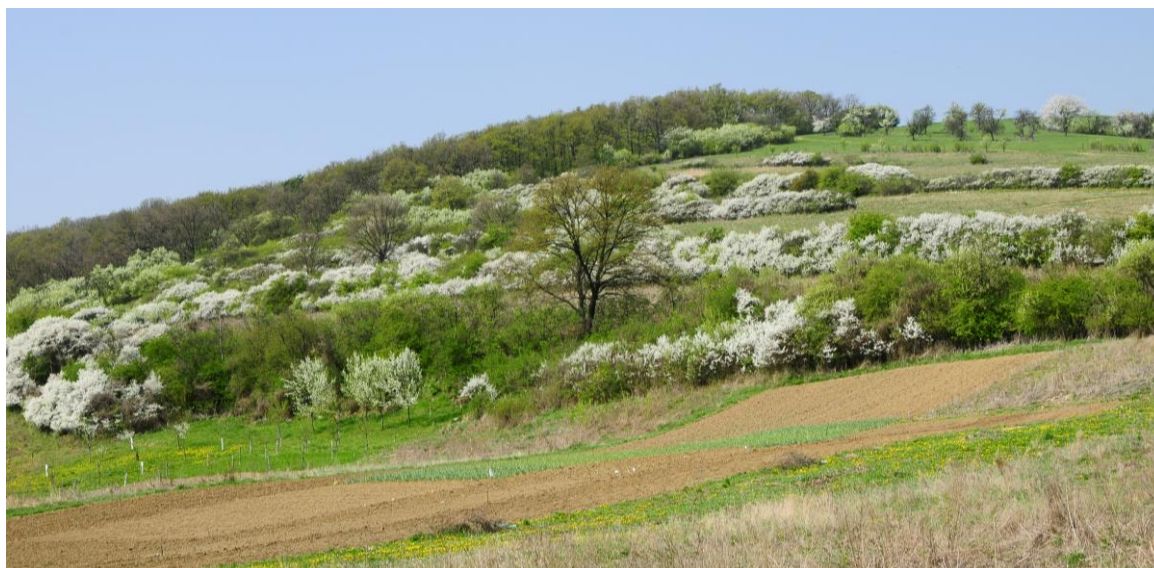

Obr. 32 PR Vrchové (2009)

Přírodní památka Stráně u Popovic

Komplex starých ovocných sadů, pastvin, remízků a pásů křovin na poměrně strmých jihozápadně a jižně orientovaných svazích na pravém údolním svahu řeky Olšavy, v nadmořské výšce 190 až 236 m asi 1 km jihovýchodně od obce Popovice. Geologický podklad je tvořen vsetínskými vrstvami (svrch. eocén — spod. oligocén) zlínského souvrství račanské jednotky magurské skupiny příkrovů flyšového pásma Západních Karpat. Ve flyšových vrstvách převažují šedé a zelenošedé vápnité jílovce nad pískovci, převážně glaukonitickými. Z půdních typů jsou zastoupeny hnědozemě, kambizemě, luvizemě.

Na pastvinách a ve starých sadech roste řada běžnějších druhů těchto biotopů, jako jsou řepík lékařský (*Agrimonia eupatoria*), máčka ladní (*Eryngium campestre*), starček přímětník (*Senecio jacobaea*), šalvěj luční (*Salvia pratensis*), hlaváč žlutavý (*Scabiosa ochroleuca*), chrastavec rolní (*Knautia arvensis*), snědek jehlancovitý (*Ornithogalum brevistylum*), snědek Kochův (*Ornithogalum kochii*), křivatec luční (*Gagea pratensis*), modřenec chocholatý (*Muscari comosum*) a mochna stříbrná (*Potentilla argentea*). Z motýlů je významný především výskyt bourovce trnkového (*Eriogaster catax*), hlavního předmětu ochrany. Z dalších druhů motýlů byl pozorován např. otakárek ovocný (*Iphiclides podalirius*), otakárek fenyklový (*Papilio machaon*), pestrokřídlec podražcový (*Zerynthia polyxena*), ohniváček černočárny (*Lycaena dispar*), batolec duhový (*Apatura iris*), batolec červený (*Apatura ilia*), okáč bojínkový (*Melanargia galathea*), okáč voňavkový (*Brintesia circe*), soumračník jitrocelový (*Carterocephalus palaemon*), soumračník černohnědý (*Heteropterus morpheus*). Na odumírající jilmy ve východní části území je vázaný vzácný tesařík kozlíček jilmový (*Saperda punctata*). Z plazů a obojživelníků se na výslunných stráních a v blízkosti vodního toku vyskytuje užovka obojková (*Natrix natrix*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*), ropucha obecná (*Bufo bufo*), rosnička zelená (*Hyla arborea*) a skokan štíhlý (*Rana dalmatina*). V hnízdním období byl pozorován tuhák obecný (*Lanius collurio*), tuhák šedý (*Lanius excubitor*), ledňáček říční (*Alcedo atthis*), žluva hajní (*Oriolus oriolus*), pěnice černohlavá (*Sylvia atricapilla*), pěnice hnědokřídla (*Sylvia communis*), strnad obecný (*Emberiza citrinella*), konipas horský (*Motacilla cinerea*), slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*), krutihlav obecný (*Jynx torquilla*), strakapoud velký (*Dendrocopos major*), strakapoud prostřední (*Dendrocopos medius*), strakapoud malý (*Dryobates minor*), žluna zelená (*Picus viridis*), kalous ušatý (*Asio otus*), poštolka obecná (*Falco tinnunculus*) a káně lesní (*Buteo buteo*) (Pavelčíková, Pavelčík, 2012).

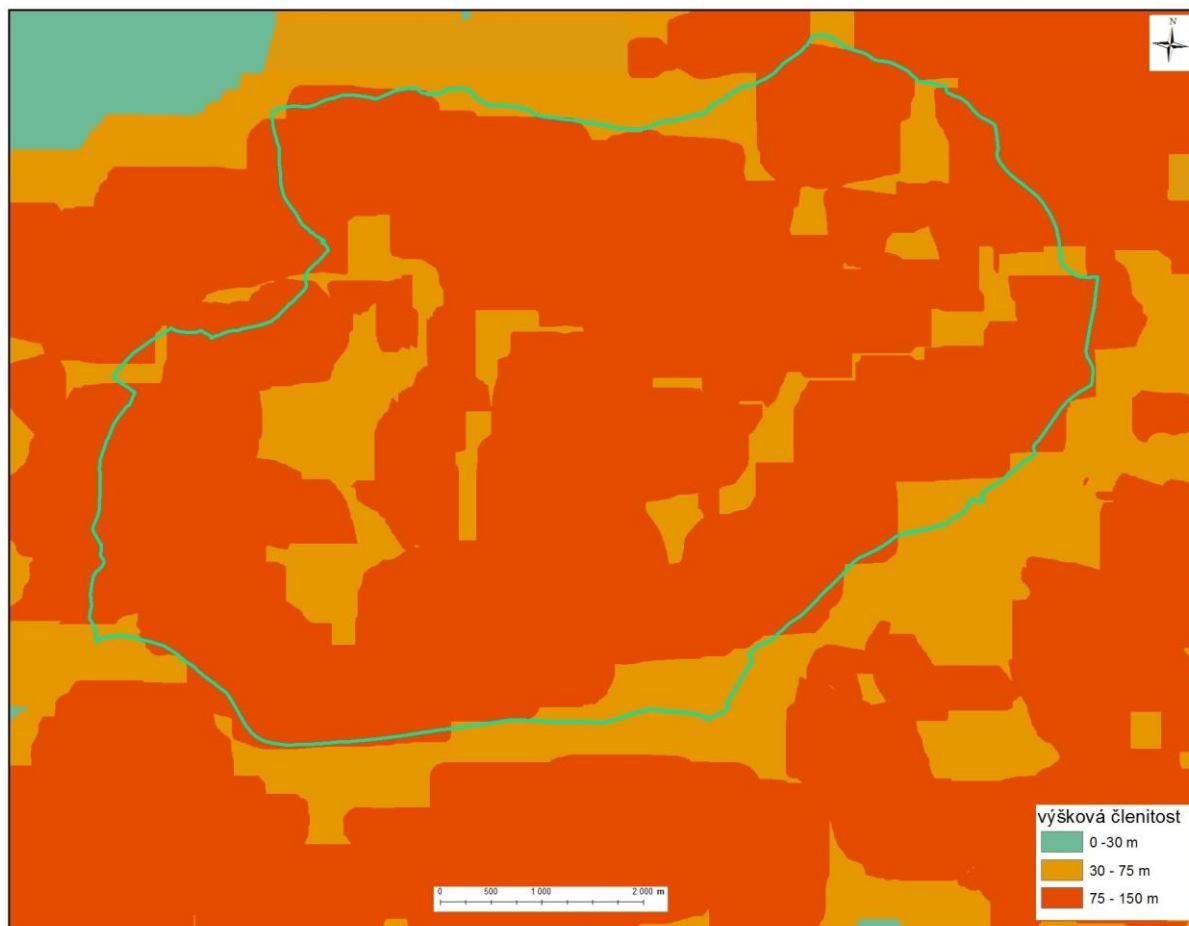
Obr. 33 PP Stráně u Popovic (2009)

8. KRAJINNÁ TYPOLOGIE

Vymezení krajinných typů přírodního parku Prakšická vrchovina bylo provedeno syntézou půdních typů, sklonitosti, vegetačního pokryvu (land use) a případně místního klimatu.

Relativní výšková členitost

Pro určení morfometrické charakteristiky oblasti byl použit nástroj ArcToolbox - „Focal statistics“. Z vytvořené mapy relativní výškové členitosti vychází zastoupení morfometrických typů reliéfu.

Obr. 34 Relativní výšková členitost přírodního parku Prakšická vrchovina

Zdroj: ZABAGED 2010

Vlastní zpracování 2016

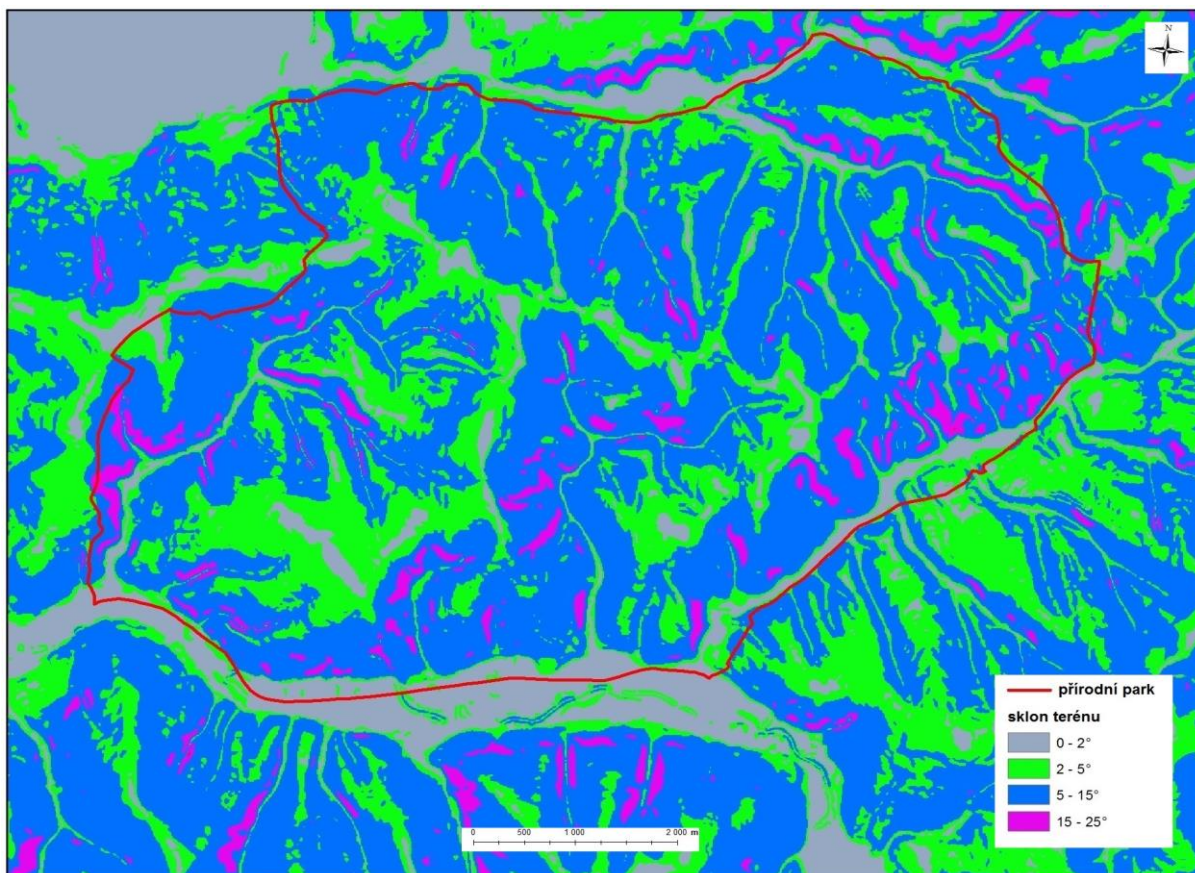
Tab. 3 Relativní četnost sklonitosti terénu – map. list 25 -334 Bílovice

výšková členitost	výměra (ha)	%
rovina 0 - 30 m	34,69150	3
plochá pahorkatina 30 - 75 m	266,59943	24
členitá pahorkatina 75 - 150 m	818,56581	73

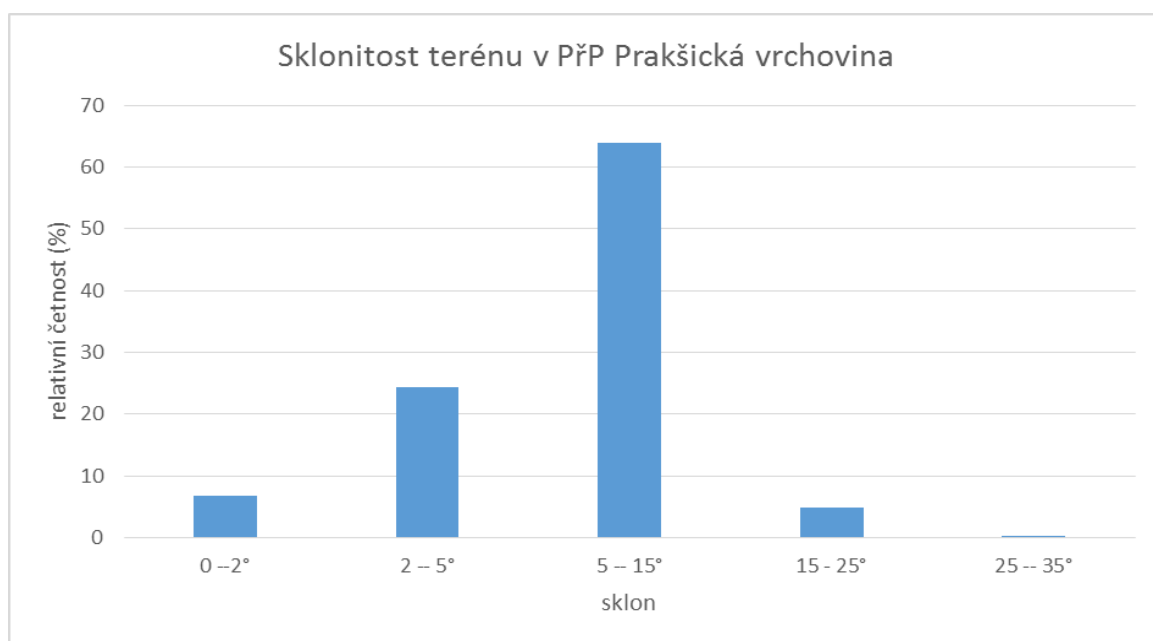
Sklonitost

Sklonitost - základní morfometrická charakteristika, určuje intenzitu gravitačně podmíněných geomorfologických procesů.

Pro výpočet sklonitosti oblasti byl použit nástroj ArcToolbox - Slope

Obr. 35 Sklonitost přírodního parku Prácheňská vrchovina
 Zdroj: ZABAGED 2010
 Vlastní zpracování 2016

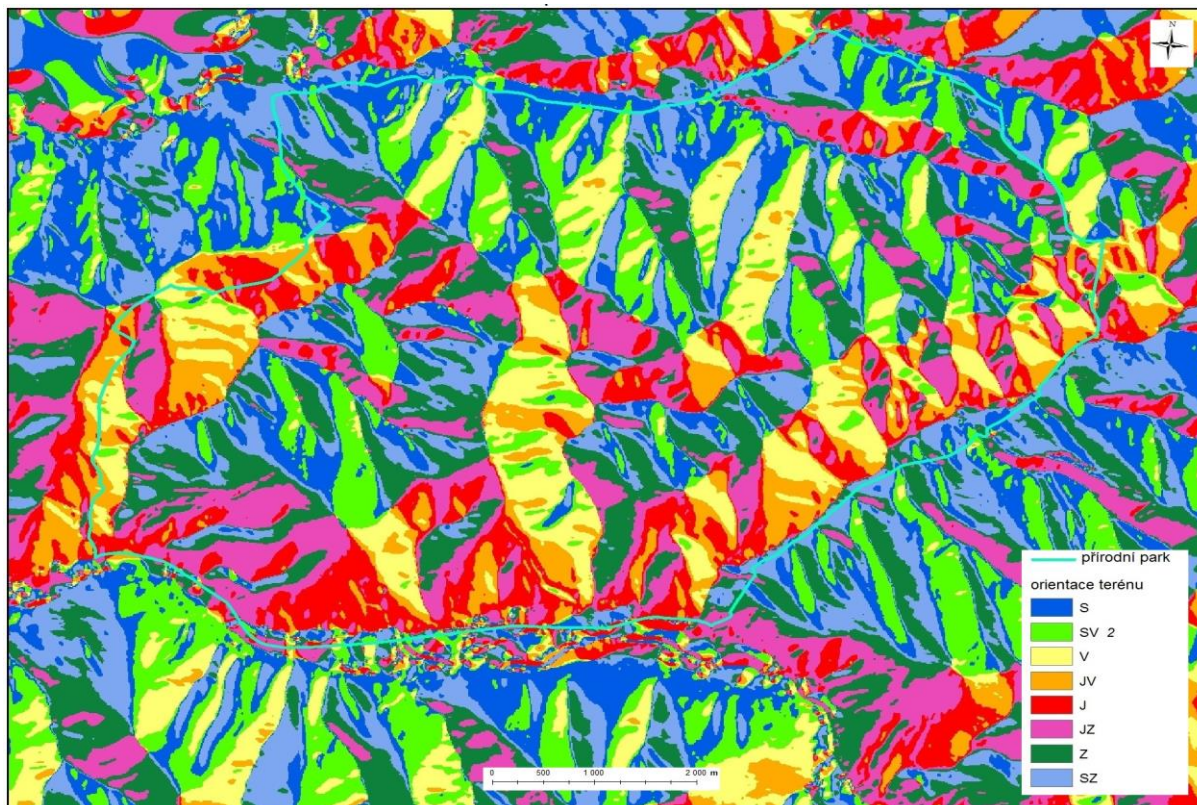

Obr. 36 Relativní četnost sklonitosti terénu – přírodní park Prácheňská vrchovina
 Vlastní zpracování 2016

Orientace reliéfu

Orientace reliéfu - označení polohy geometricky jednoduché plochy vůči světovým stranám, pouze pro svahy.

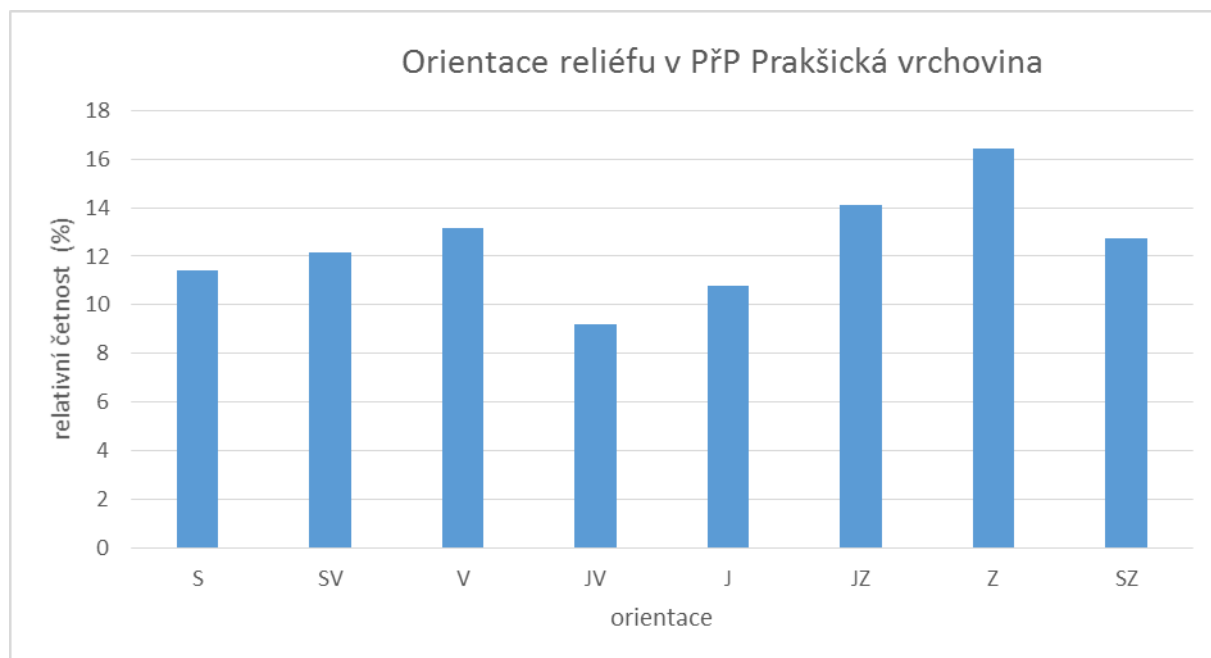
Pro výpočet orientace reliéfu oblasti byl použit nástroj ArcToolbox – Aspect.

Obr. 37 Orientace reliéfu přírodního parku Prácheňské vrchoviny

Zdroj: ZABAGED 2010

Vlastní zpracování 2016

Obr. 38 Relativní četnost orientace reliéfu – přírodní park Prácheňské vrchoviny

Vlastní zpracování 2016

Topoklimatická mapa

Topoklima je definováno jako podnebí, na jehož vzniku má rozhodující podíl členitost reliéfu. Jako typ místního klimatu je specifickou klimatickou kategorií, která je zařazována mezi místní klima a mezoklima (Vysoudil 2000). Topoklimatická mapa dotčené oblasti zobrazuje základní termické procesy na aktivním povrchu a v přízemní i spodní části mezní vrstvy atmosféry.

- Sklon svahu. Použitá funkce slope (ArcToolbox- Spatial Analyst Tools -Slope). Sklon svahu byl rozdělen do pěti kategorií 0-5°, 5-10°, 10-15°, 15-20°, 20-45° (max. sklon svahů v oblasti) pomocí funkce reclassify. Výsledná hodnota Reclass_Aspe1.
- Orientace svahu. Použitá funkce slope (ArcToolbox- Spatial Analyst Tools -Aspect). Čtyři základní směry orientace (J- 315-45°, V- 135-225°, S- 225-315°, Z-315-360°) opět funkcí reclassify označeny jako 1000, 2000, 3000, 4000. Výsledná hodnota Reclass_Aspe2.

Oslunění ploch - Funkce Spatial Analyst Tools-Map Algebra-Raster calculation – sečtením hodnot Reclass_Aspe1 + Reclass_Aspe2 = 20 hodnot (1001 – 4005). Výsledné hodnoty reklasifikovány dle klíče:

Sklon svahů	jih	západ/východ	sever
do 5,0°	3	3	3
5,1° – 10,0°	4	3	2
10,1° – 15,0°	4	3	2
15,1° – 20,0°	5	3	1
nad 20,0°	5	4	1

Výsledných 5 kategorií bylo barevně odlišeno tak, že plochy s nízkým dopadem slunečních paprsků byly označeny chladnými barvami a naopak – tmavě modrá, světle modrá, béžová, oranžová, červená. Vzniklá vrstva oslunění „Reclass_tif1“ obsahuje velké množství miniaturních areálů. Data byla vektorována pomocí funkce raster-to vector a následně byly odstraněny plochy menší než 1 ha funkcí eliminate.

Vrstva využití ploch – vytvořena ručně editací plošných polygonových vrstev. Dle metodiky použity 4 základní rozlišení ploch: plochy zastavěné (sídla), plochy vodní (rybníky, nádrže), plochy s vysokou vegetací (lesy, zahrady, sukcesní plochy), plochy holé a s nízkou vegetací (zbývají krajina – pole, louky apod.).

Následným překryvem vrstvy oslunění a vrstvy využití ploch vznikla finální verze topoklimatické mapy (viz. příloha č. 6).

Přírodní krajinné typy

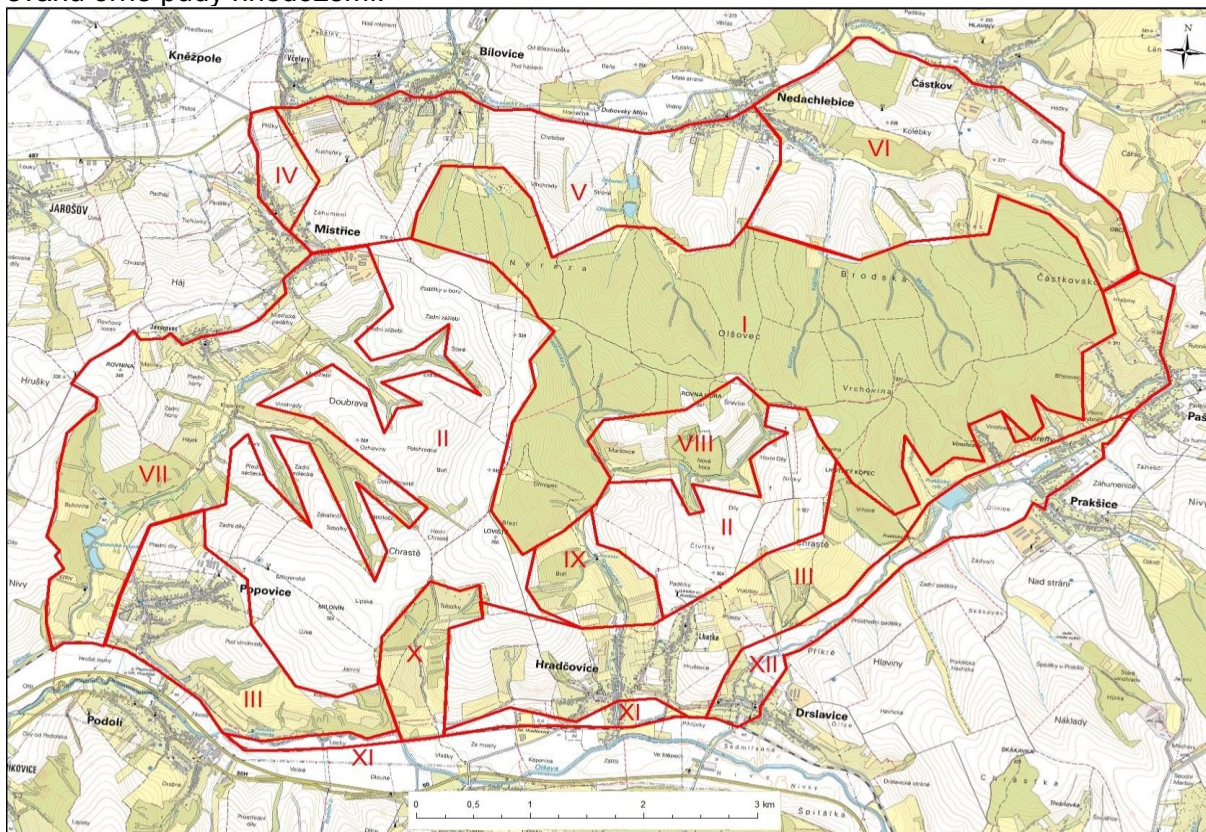
Pro vymezení přírodních krajinných typů byla zvolena kombinace sklonu terénu a půdního pokryvu.

Sklon svahu: Použitá funkce slope (ArcToolbox - Spatial Analyst Tools - Slope). Sklon svahu byl rozdělen do pěti kategorií: údolní nivy 0-2°, mírně skloněný svah 2-5°, značně skloněný svah 5-15°, příkře skloněný svah 15-25° a náhorní plošiny 0-2° a pomocí funkce reclassify označeny jako 1000, 2000, 3000, 4000, 5000. Výsledná hodnota Reclass_Slope následně byla zkonvertována do rastrové vrstvy Slope_Raster.

Půdní pokryv: Vrstva byla vytvořena ručně editací polygonů vytvořených podle mapy půdního pokryvu ze zdroje CENIA a převedena do rastrové vrstvy Pedo_Raster. Půdní typy označeny podle klíče: 1 – hnědozemě, 2 – kambizemě, 3 – luvizemě, 4 – černozemě, 5 – pararendziny, 6 – fluvizemě. Sečtením sklonu svahu a půdních typů pomocí funkce Spatial Analyst Tools-Map Algebra-Raster calculation vznikla vrstva 23 přírodních krajinných typů: 1001 – údolní niva s hnědozeměmi, 1002 – údolní niva s kambizeměmi..... 5005 – denudační náhorní plošiny s pararendzinami (viz. příloha č. 9).

V přírodním parku Prakšická vrchovina bylo vymezeno 12 krajinných typů:

- I – Lesní krajina na mírně až značně skloněných svazích strukturního hřbetu s kambizeměmi.
- II – Orná půda náhorních plošin hnědozemí na vápnitých spraších s mírně až značně ukloněnými okraji s klimatem dobře až velmi dobře osluněných ploch.
- III – Značně až příkře skloněné svahy na kambizemích s klimatem velmi dobře osluněných ploch pokrytých teplomilnými trávničky a ovocnými sady.
- IV – Orná půda značně skloněných svahů na černozemi s klimatem málo osluněných ploch.
- V – Orná půda značně skloněných svahů na hnědozemi s klimatem málo osluněných ploch.
- VI – Široké údolí Lipinského potoka se značně skloněnými svahy orné půdy na luvizemích v severní části a příkře skloněnými svahy s křovinatými teplomilnými pastvinami na luvizemích s klimatem velmi dobře osluněných ploch.
- VII - Široce rozevřené údolí Popovického potoka s břehovými porosty a nivními loukami přecházejícími do značně skloněných svahů na kambizemích s křovinatými porosty s klimatem dobře až velmi dobře osluněných ploch.
- VIII – Závěr široce rozevřeného údolí Hradčovického potoka s břehovými porosty přecházejícího do značně až příkře skloněných svahů na hnědozemích s lesostepními porosty s klimatem velmi dobře osluněných ploch.
- IX - Široce rozevřené údolí Hradčovického potoka s břehovými porosty přecházejícího do značně skloněných svahů na hnědozemích s lučními porosty.
- X – Hluboké údolí s lesními porosty na značně až příkře skloněnými svahy kambizemí.
- XI – Okraj údolní nivy řeky Olšavy s meandrující řekou s nátržemi a břehovými porosty.
- XII – Údolní niva potoku Holomňa s břehovým porostem přecházející do mírně skloněných svahů orné půdy hnědozemí.

Obr. 39 Krajinné typy přírodního parku Prakšická vrchovina
Data: ZABAGED 2010, Vlastní zpracování 2018

9. ZÁVĚR

Oblast současného přírodního parku Prakšická vrchovina začal autor této práce odborně prozkoumávat od konce 80. let 20. století. V rámci regionu se již v té době jednalo o jedno z ekologicky nejstabilnějších území s vysokou rozmanitostí biotopů a s tím související druhovou pestrostí. Nacházela se zde dvě území vyhlášená jako chráněné přírodní výtvořy (CHPV Terasy – Vinohradné o rozloze 7,33 ha a CHPV Vrchové – Chrástě o rozloze 25,175 ha), zbytek tohoto území neměl žádnou zvláštní územní ochranu.

V 90. letech minulého století systematickým průzkumem a sběrem dat v tomto území byly autorem práce připraveny ve spolupráci s dalšími odborníky návrhy na vyhlášení tří zvláště chráněných území – dvou v kategorii přírodní rezervace (PR Rovná hora o rozloze 12,26 ha vyhlášena v roce 1998 a PR Vrchové o rozloze 21 ha vyhlášena v roce 2002) a jednoho v kategorii přírodní památka (PP Terasy o rozloze 10,83 ha vyhlášena v roce 2001). Jedním z autorských význačných nálezů zde je objev pakudlanky jižní (*Mantispa styriaca*), sklípkánka černého (*Atypus piceus*), chrobáka vrubounovitého (*Sisyphus schaefferi*), pestrokřídlece podražcového (*Zerynthia polyxena*), pětiprstky žežulníku (*Gymnadenia conopsea*), astrý chlumní (*Aster amellus*). Zachovalost krajinného rázu, struktura lidských sídel a způsoby hospodaření v území vedly k přípravě podkladů a k vyhlášení přírodního parku Prakšická vrchovina na ploše 4 482 ha v roce 1999.

Cílem této práce bylo mimo jiné komplexní zhodnocení tohoto přírodního parku z hlediska jeho fyzickogeografických charakteristik, které by více objasnilo jedinečnost tohoto území v rámci Hlucké pahorkatiny a okresu Uherské Hradiště. Na relativně malé ploše necelých 45 km² bylo syntézou půdních typů, sklonitosti, vegetačního pokryvu (land use) a místního klimatu vymezeno 12 krajinných typů, čehož odrazem je zdejší biotopová i druhová rozmanitost. Střední část zaujímá lesní krajina s porosty s převahou dřevin přírodní dřevinné skladby, v tomto případě dubohabřin, která je zároveň s navazující náhorní plošinou mezi kótami Milonín, Lovisko a bezejmenným vrcholem nad Mistřicemi hlavní pramennou oblastí celého území. Malé neregulované vodní toky vytváří široce rozevřená údolí se značně skloněnými svahy s ornou půdou či příkře skloněnými svahy s teplomilnými trávníky, křovinatými pastvinami až lesostepními porosty. Lidská sídla rozmístěná po obvodu jsou obklopena ornou půdou, zahradami a ovocnými sady, které plynule a přirozeně navazují na volnou krajinu.

Ekosystém oblasti vytváří velmi příznivé podmínky pro udržení a prosperitu biologické diverzity, má vliv na kvalitu ovzduší a z regionálního hlediska patří do soustavy stabilizačních biogeocenózních prvků. Zdejší obyvatelé si zachovalosti a rozmanitosti tohoto území rovněž obvykle cení, o čemž svědčí například péče o studánky nebo údržba starých ovocných sadů či nové výsadby liniových prvků zeleně podél místních komunikací. Území je pod trvalou kontrolou a péčí orgánů ochrany přírody, ochrany lesů a vodních toků, územního plánování a podobně, zaměřených nejen na nejcennější jádrová území, kterými jsou zvláště chráněná území, ale komplexně na celé území.

10. SUMMARY

The Nature Park "Prakšická vrchovina" was proclaimed by Regulation No. 1/1999 of the District Office of Uherské Hradiště of 12 May 1999. It is situated in the south-western part of Vizovická vrchovina, belonging to the region of Western Carpathians. It forms a transition zone from the lowlands of Dolnomoravský úval to the mountainous part of Vizovická vrchovina. In total, this region can be classified as one of the most environmentally conserved ecotopes with a high diversity of habitats, with average woodland dominated by woody species – oakhornbeams, in the eastern part of the thermophilous oak forests. A large part of the area occupies warm, steppe nature sites with many old orchards and permanent grasslands. The whole territory has relatively balanced ecological conditions, which is directly manifested in the species diversity of flora and fauna. Floristically, the area is particularly important for thermophilous meadow meadows with upright birch stands.

Anthropogenic impacts mainly affected the southern and western parts of the region by agricultural economic activity. Ecosystems of the area create very favorable conditions for the maintenance and prosperity of biodiversity, promotes local landscaping value and preserve the original landscape character, has an impact on air quality and from the regional point of view belongs to the system of stabilizing biogeocene elements. It has great peace, because it is not disturbed by primary anthropic influences.

The preservation of the landscape character and the methods of farming in the territory are a reflection of the human qualities and the degree of the local population's culture, which determine the typical landscape character of the Slovacko. Most of the villages have the preserved character of the natural landscape, typical for this area. Around the villages there is a mosaic of orchards, tiny fields, a bow that passes in the upper parts of the slightly curving hills to the larger oak-horns in the eastern part of the countryside. On the other hand, the western part is characterized by a plateau consisting of predominantly larger blocks of arable land interwoven with deep but wide open valleys that flow through streams surrounded by shores and floodplains passing through the upper parts of the bushy vegetation of a varied mixture of trees.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literatura:

1. BALÁT F. (1986): Klíč k určování našich ptáků v přírodě, Academia Praha 1986
2. BĚLÍN V. (1999): Motýli České a Slovenské republiky, TIGRIS Zlín 1999, ISBN 80-901466-7-8
3. CULEK, Martin, a kol. Biogeografické členění České republiky II. díl. Praha : Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2005
4. DEMEK, Jaromír; MACKOVČIN, Peter, Zeměpisný lexikon ČR: Hory a nížiny, Brno: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2006, 582 s.
5. DEMEK, J., NOVÁK, V. (1992): Vlastivěda moravská. Země a lid. Neživá příroda. Nová řada, svazek 1. Muzejní a vlastivědná společnost, Brno, 242
6. DOSTÁL J. (1989): Nová květena ČSSR, Academia Praha 1989, ISBN 80-200-0095-X
7. HRABEC, Jaroslav a kol., Přírodní parky Zlínského kraje, Zlín: H.R.G. s.r.o., 2013, 194 s.
8. Hydrologická ročenka České republiky 2012, Praha: Maintner, 2013, 151 s.
9. KEROUŠ K.: Inventarizační průzkum a hodnocení Přírodního parku Prakšická vrchovina, Praha 1998 dep. Krajský úřad Zlínského kraje
10. KVĚTOŇ, VOŽENÍLEK, V., (2011): Klimatické oblasti Česka: Klasifikace podle Quity za období 1961 – 2000, Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 20 s. ISBN 978-80-244-2813-0
11. NEKUDA V.a kol. (1992): Uherskohradištsko, Muzejní a vlastivědná společnost v Brně
12. PAVELČÍKOVÁ, L. & PAVELČÍK, P. (2012): Plán péče o přírodní památku Stráně u Popovic na období 2013 – 2023, dep. Krajský úřad Zlínského kraje
13. PAVELKOVÁ, Renata, FRAJER, Jindřich, Základy fyzické geografie 1: Hydrologie, Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, 141 s
14. Rezervační knihy MZCHÚ Zlínského kraje, dep. Krajský úřad Zlínského kraje
15. SLAVÍK, B. (1988): Regionálně fytogeografické členění. In: Květena ČSR I., Academia, Praha, mapová příloha
16. STEINBACH G. (1990): Trávy, Ikar Praha 1998, ISBN 80-7202-260-1
17. SUHS, M. (2012): Digitalizace a verifikace topoklimatické mapy Plzně a okolí (bakalářská práce), Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 50 s.
18. ŠNAJDARA, Pavel, HRABEC, Jaroslav, Chráněná území Uherskohradištska a Uherskobrodská. 3. upravené a rozšířené vydání, Esprint Zlín, 2002, 40 s.
19. ZWACH I. (1990): Naši obojživelníci a plazi ve fotografii, SZN Praha 1990, ISBN 80-209-053-5

Internetové zdroje:

20. web Geologická encyklopedie, [online], [cit. 20.12.2014], dostupné z: http://www.geology.cz/aplikace/encyklopedie/term.pl?Zapadni_Karpaty
21. web Geologické a geovědní mapy On-line, [online], [cit. 10.8.2016], dostupné z: <http://www.geologicke-mapy.cz/regiony/ku-732826/#mapy-online>
22. web Chráněná území Zlínského kraje [online], [cit. 20.12.2016], dostupné z: <https://nature.hyperlink.cz/>
23. web Meteorologická stanice Kunovice – Lýsek. [online], [cit. 12.11.2014], Dostupné z: <http://kesyl.unas.cz/pocasi-kunovice/tables.htm>
24. web Moravské-Karpaty, [online], Robert Hruban, 2007–2017 [cit.20.12.2014], dostupné z: <http://moravske-karpaty.cz>
25. web MZE ČR – voda, [online], [cit. 30.4.2015], dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/>
26. web Slovácké vody a kanalizace, [online], [cit. 5.5.2015], dostupné z: <http://www.svkuh.cz/cz/upravny-vody/>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Topografická mapa

Příloha 2: Geologická mapa

Příloha 3: Pedologická mapa

Příloha 4: Morfometrická mapa – svažitost

Příloha 5: Morfometrická mapa - sklonitost

Příloha 6: Topoklimatická mapa

Příloha 7: Hydrologická mapa

Příloha 8: Využití krajiny

Příloha 9: Mapa přírodních krajinných typů

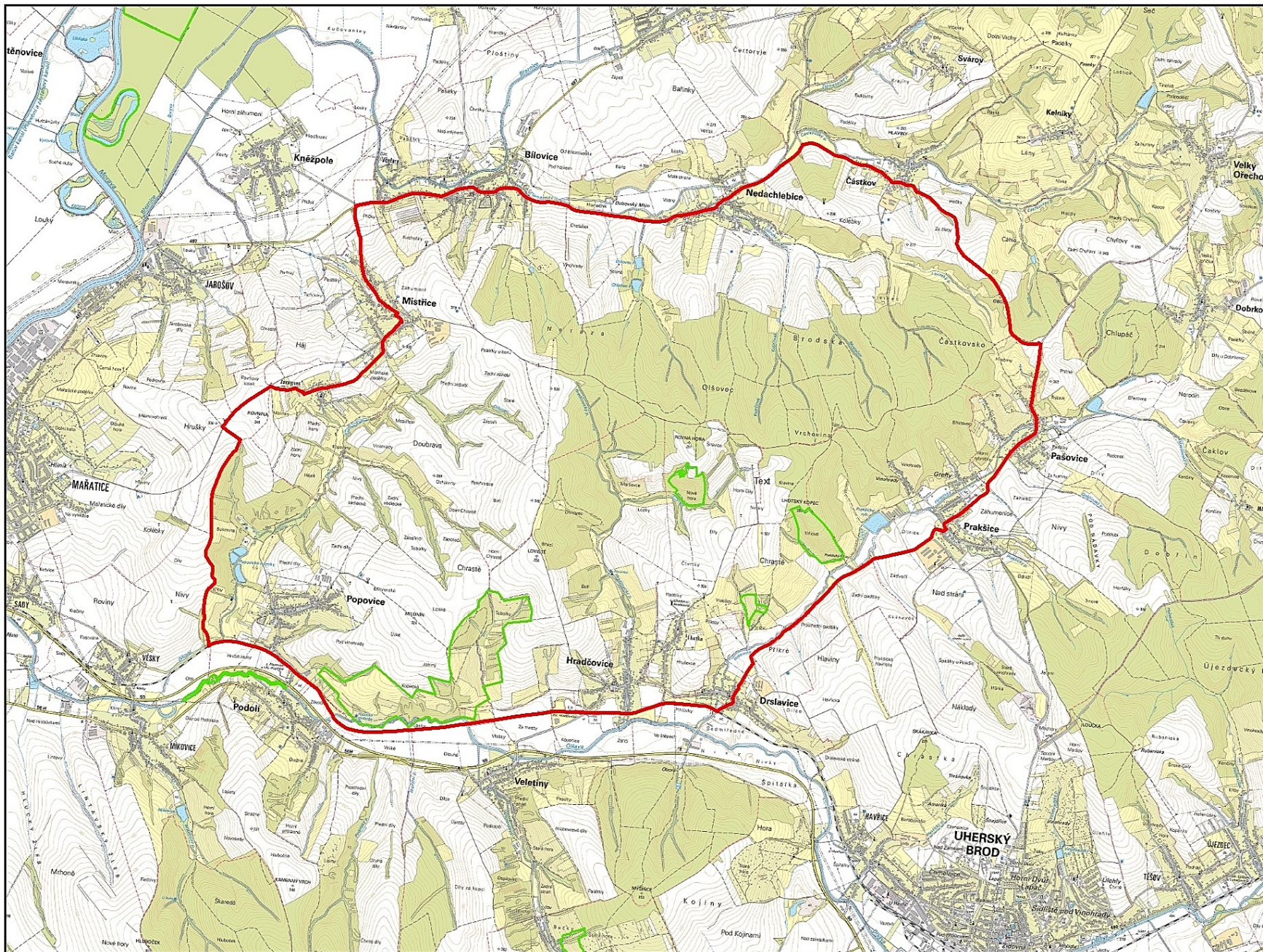
Příloha 10: Zonace krajinných typů

Příloha 11 - 13: Návrhy chráněných území

Příloha 14: Vyhláška přírodního parku Prakšická vrchovina

TOPOGRAFICKÁ MAPA

Přírodní park Praktická vrchovina

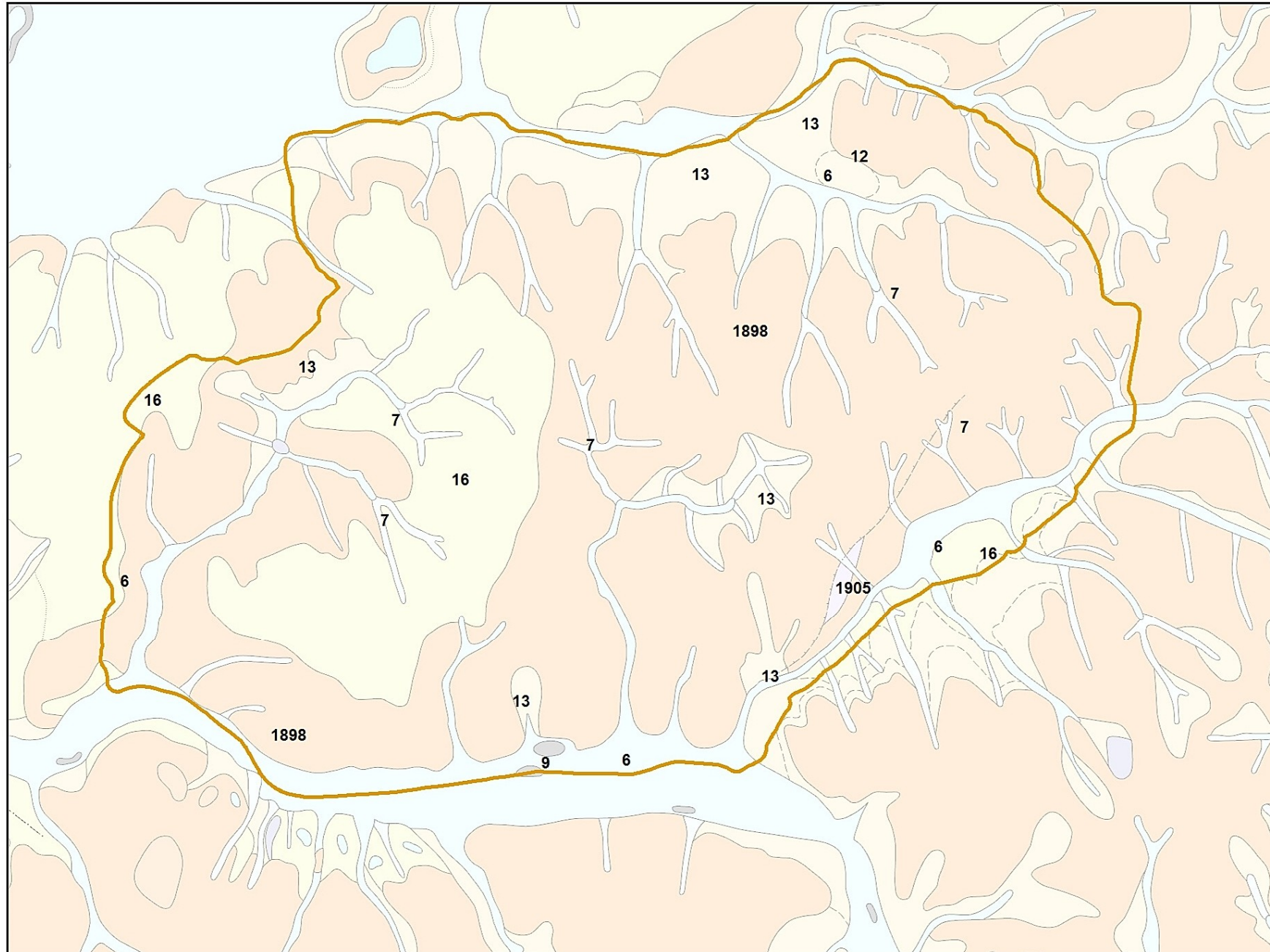

- přírodní park
- zvláště chráněné území

0 650 1300 2600 m

HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ

Přírodní park Prakšická vrchovina

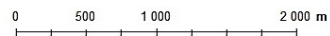
— přírodní park

Kvartér

- 6 nivní sediment
- 7 smíšený sediment
- 12 písčito-hlinitý sediment
- 13 hlinito-kamenitý sediment
- 16 spraš a sprašová hlína

Paleogén

- 1898 pískovec, vápnitý jílovec

Expozice terénu

Přírodní park Prakšická vrchovina

— přírodní park

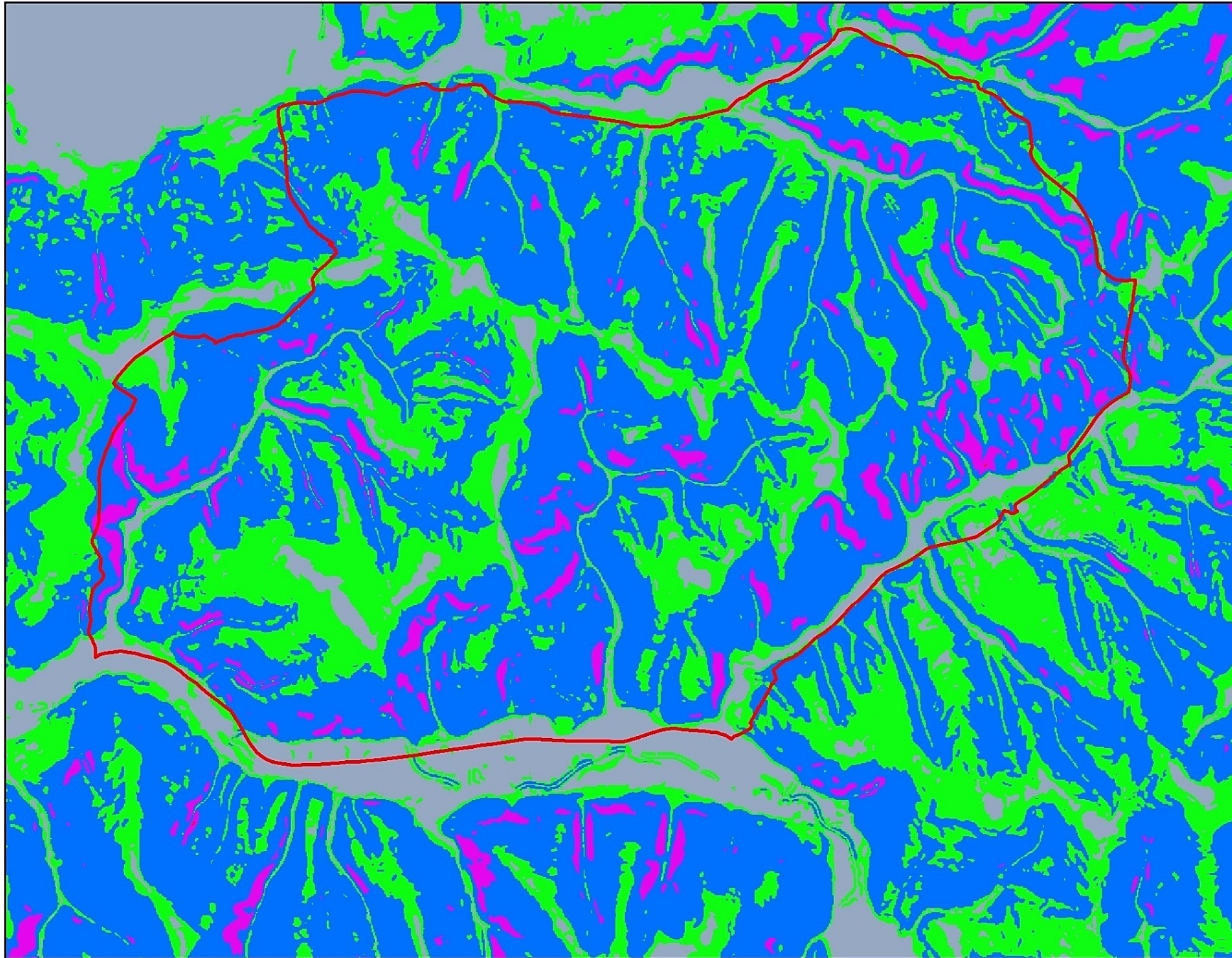
orientace terénu

- S
- SV 2
- V
- JV
- J
- JZ
- Z
- SZ

0 500 1000 2000 m

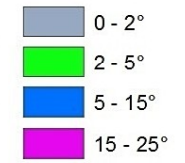
Sklonitost terénu

Přírodní park Prakšická vrchovina

— přírodní park

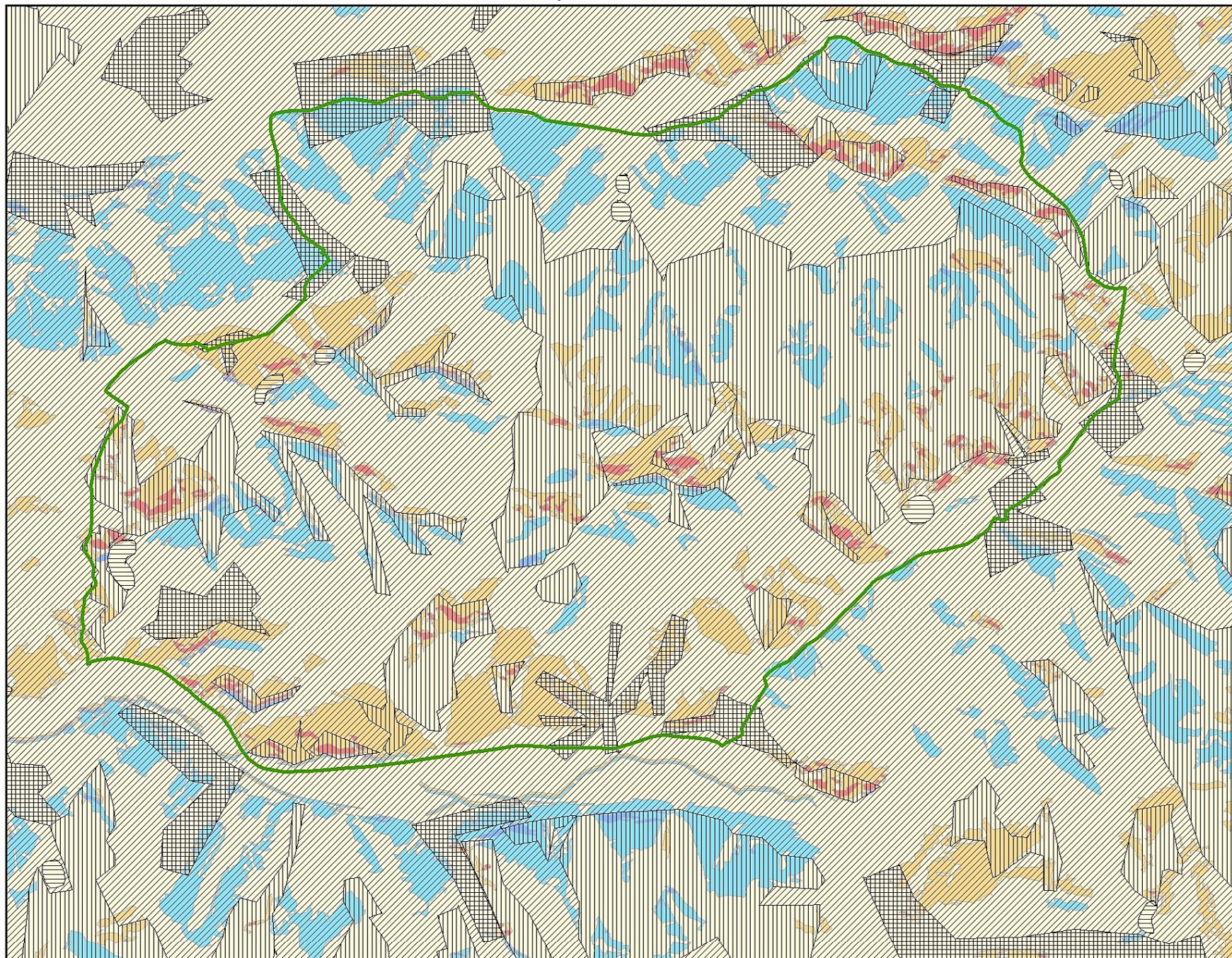
sklon terénu

0 500 1000 2000 m

TOPOKLIMATICKÁ MAPA

Přírodní park Prácheňská vrchovina

— přírodní park

Oslunění ploch

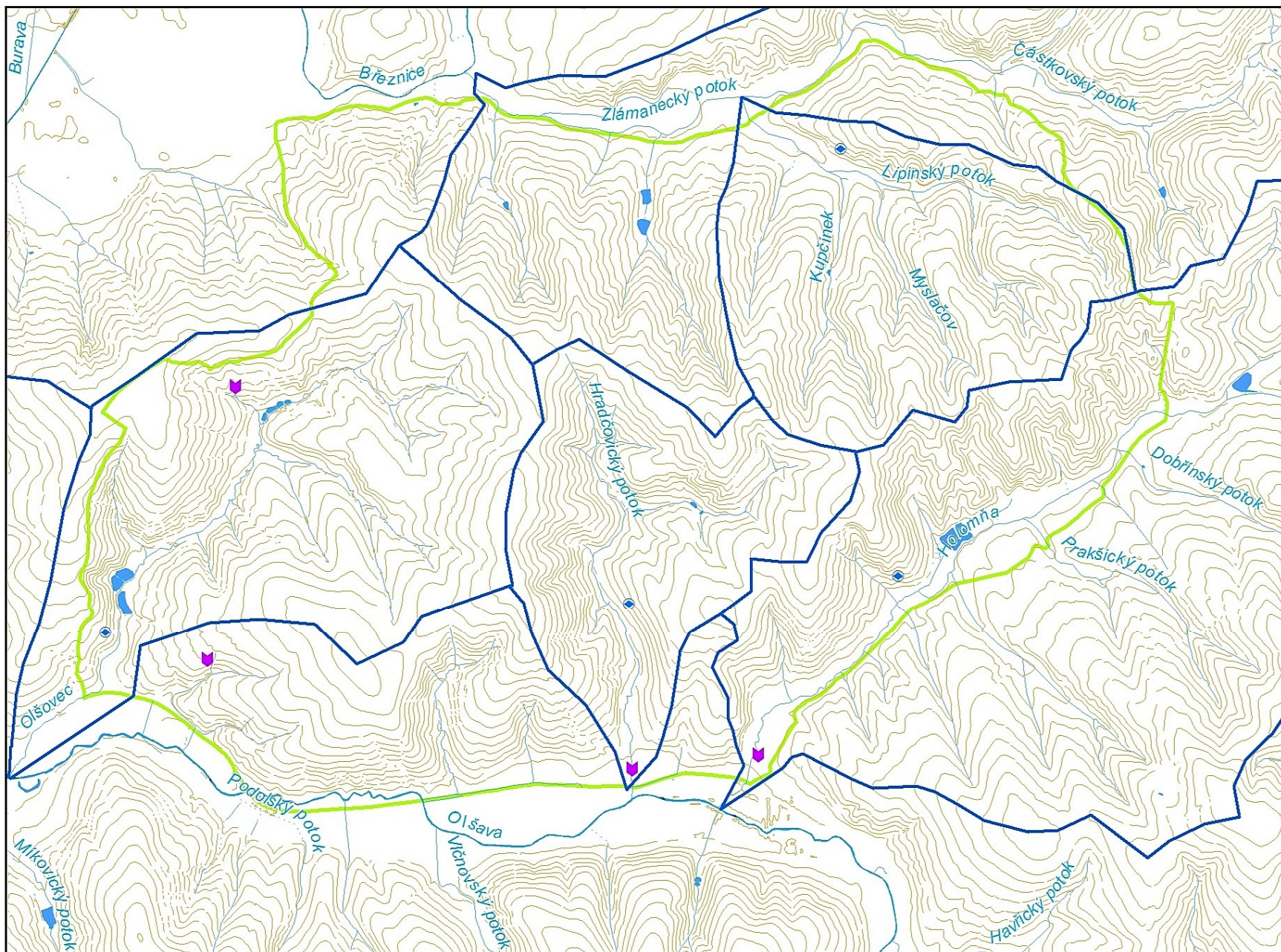
- klima velmi málo osluněných ploch
- klima málo osluněných ploch
- klima normálně osluněných ploch
- klima dobře osluněných ploch
- klima velmi dobře osluněných ploch

Pokrytí ploch

- klima holin a ploch s nízkou vegetací
- klima ploch s vysokou vegetací
- klima zastavěných ploch
- klima vodních ploch

HYDROLOGICKÁ SÍŤ

Přírodní park Prakšická vrchovina

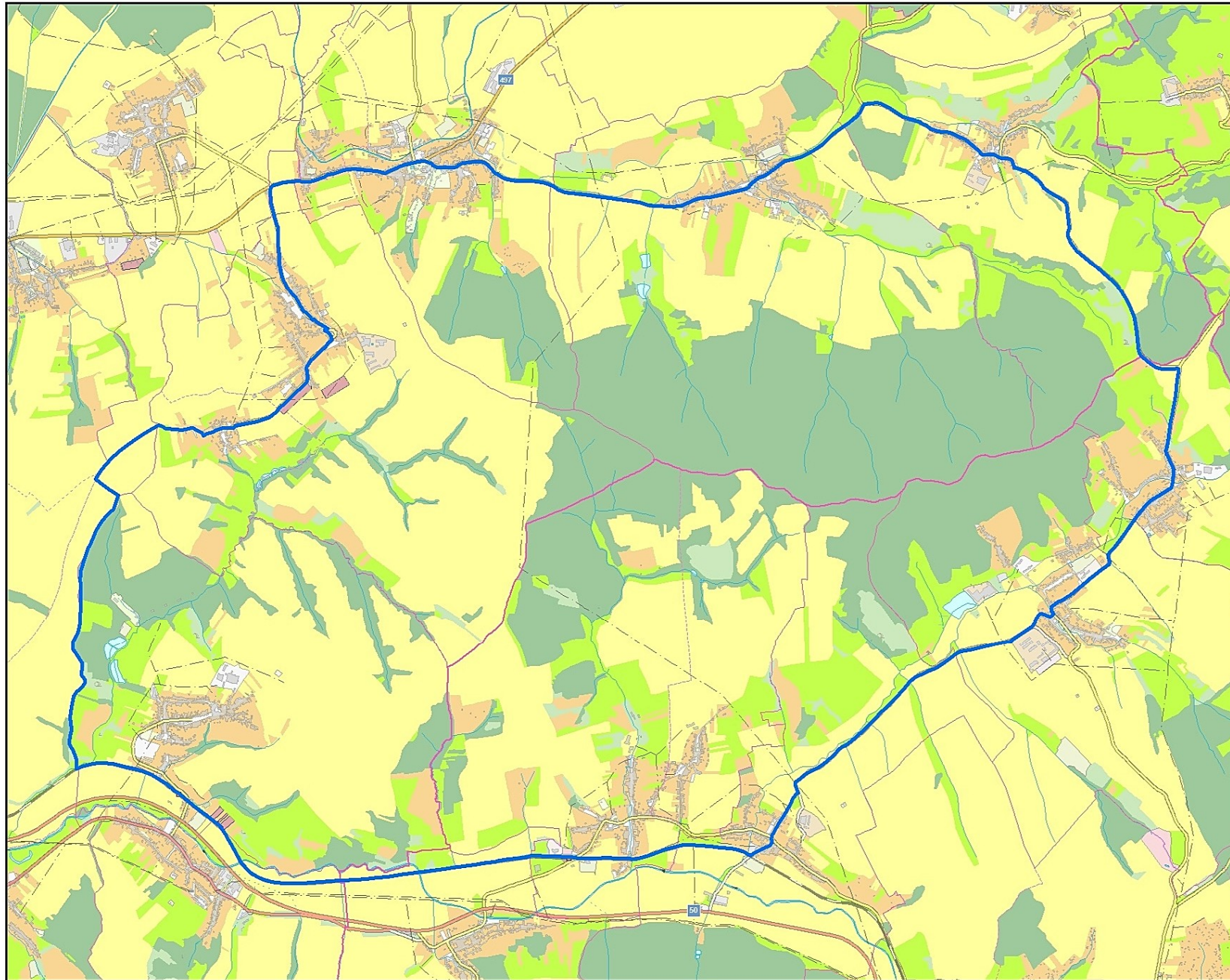

- významný pramen
- zdroj znečištění
- vrstevnice
- vodní tok
- rozvodnice
- přírodní park
- vodní plocha

0 500 1000 2000 m

Využití krajiny

Přírodní park Praksická vrchovina

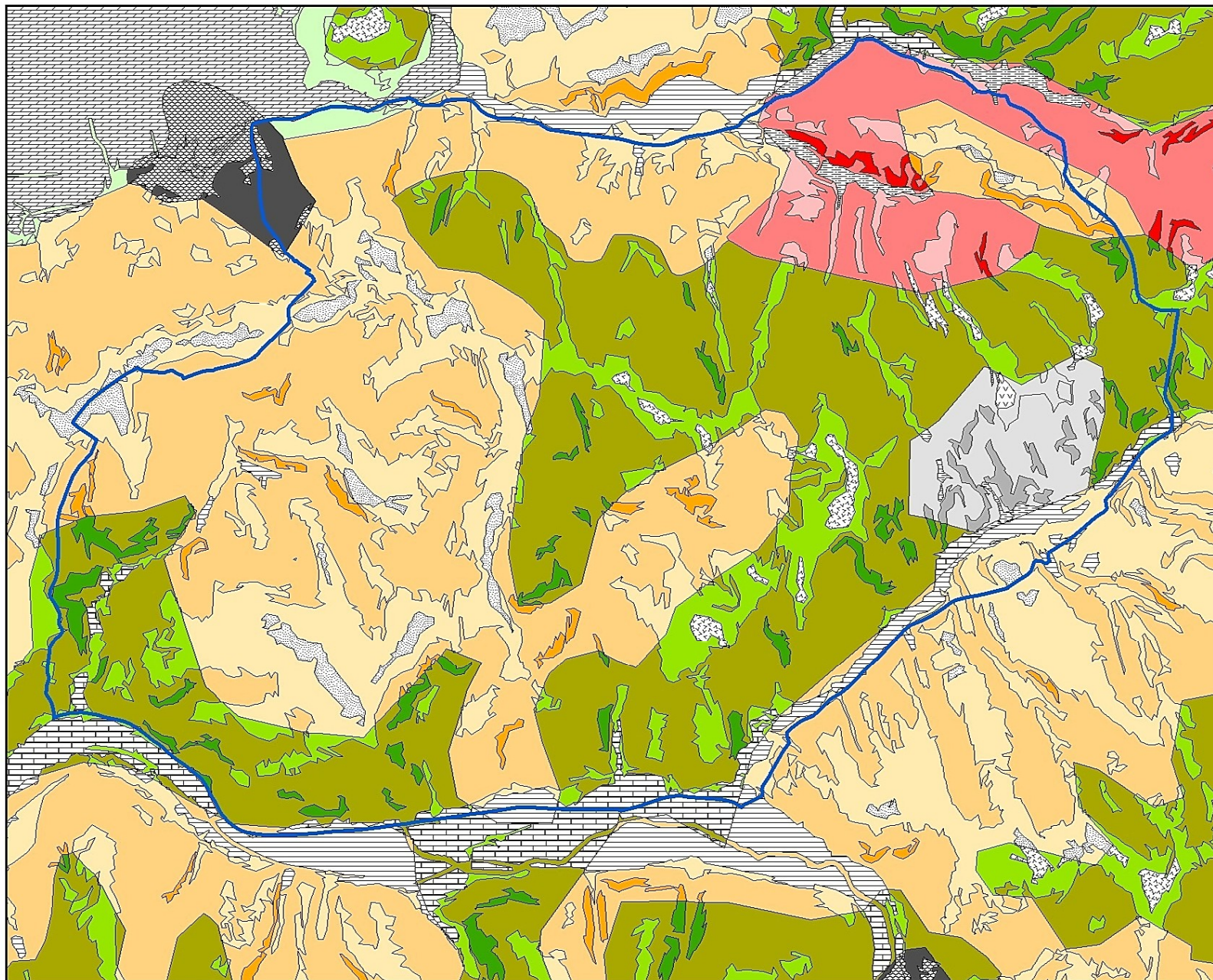

- přírodní park
- vodní tok
- budova
- průmyslový areál
- zemědělský areál
- vodní plocha
- lesní půda se stromy
- lesní půda s křovinami
- orná půda
- trvalý travní porost
- okrasná zahrada, park
- ovocný sad, zahrada
- vinice

0 0,5 1 2 3 km

PŘÍRODNÍ KRAJINNÉ TYPY

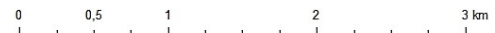
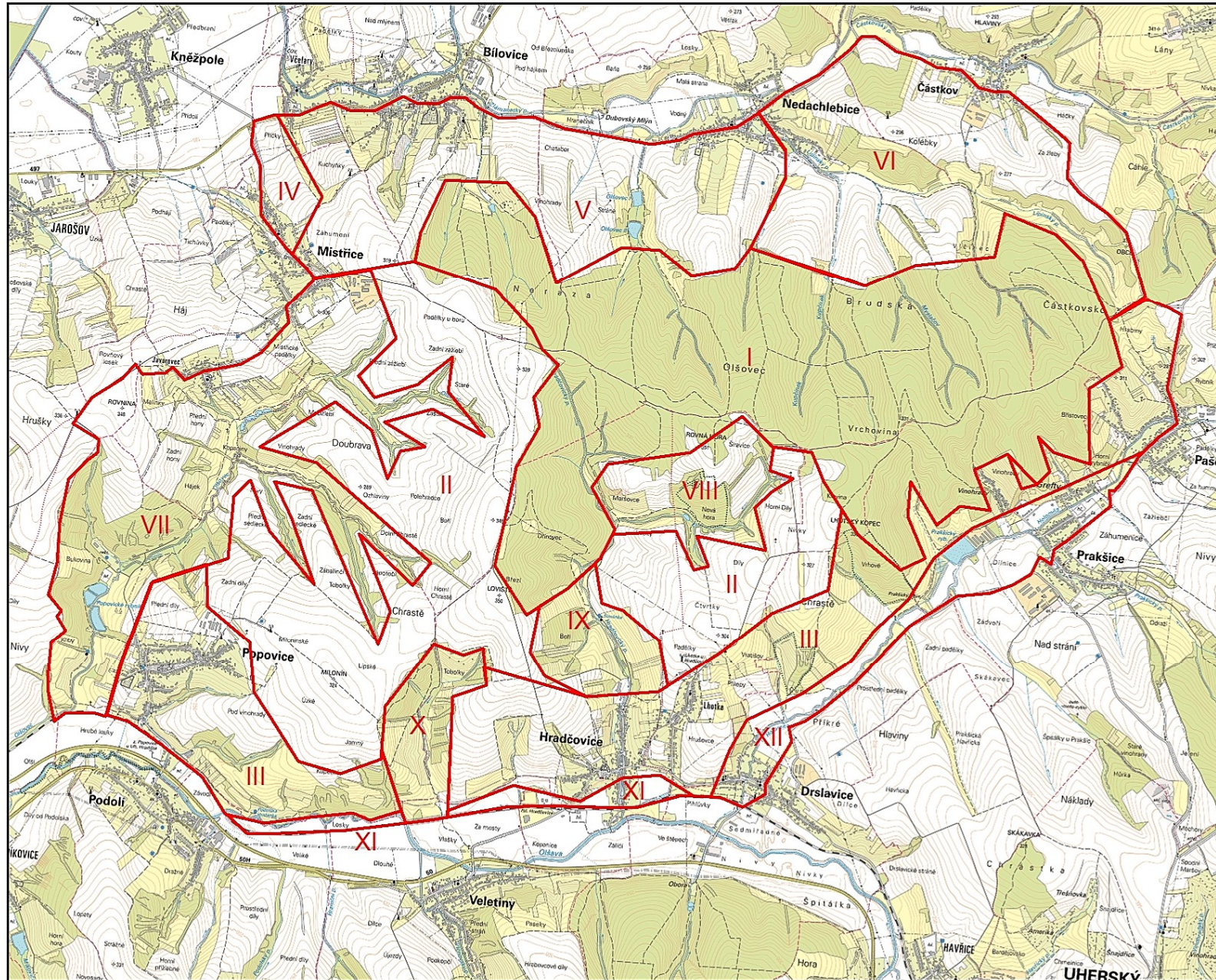
Přírodní park Prakšická vrchovina

- přírodní park
- údolní niva s hnědozeměmi
- údolní niva s kambizeměmi
- údolní niva s luvizeměmi
- údolní niva s černozeměmi
- údolní niva s pararendzinami
- údolní niva s fluvizeměmi
- mírně skloněný svah s hnědozeměmi
- mírně skloněný svah s kambizeměmi
- mírně skloněný svah s luvizeměmi
- značně skloněný svah s hnědozeměmi
- značně skloněný svah s kambizeměmi
- značně skloněný svah s luvizeměmi
- značně skloněný svah s černozeměmi
- značně skloněný svah s pararendzinami
- značně skloněný svah s fluvizeměmi
- příkře skloněný svah s hnědozeměmi
- příkře skloněný svah s kambizeměmi
- příkře skloněný svah s luvizeměmi
- příkře skloněný svah s pararendzinami
- denudační náhorní plošiny s hnědozeměmi
- denudační náhorní plošiny s kambizeměmi
- denudační náhorní plošiny s luvizeměmi
- denudační náhorní plošiny s pararendzinami

0 0,75 1,5 3 km

Zonace krajinných typů Přírodní park Prácheňská vrchovina

Základní údaje

o území navrženém ke zvláštní ochraně podle zákona
CNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Název území: Rovná hora
Kategorie: přírodní rezervace
Kat. území: Hradčovice
Okres: Uherské Hradiště
Navrhovatel: Pavel Šnajdara

Katastrální vymezení území, event. jeho ochranného pásma

kat. území	číslo parcely	kultura	výměra (ha)	vlastník
Hradčovice	910	ost. plocha	12,2667	viz. příloha

Celková výměra ZCHÚ: 12,2667 ha

Popis navrženého území (event. ochranných pásem) a jeho bezprostředního okolí: 1. zeměpisná poloha, 2. morfologie, 3. geologické poměry, 4. půdní poměry, 5. hydrologické poměry, 6. rostlinstvo, 7. živočišstvo, 8. historické a současné využívání a vlivy lidské činnosti:

Rovná hora se nachází na jižním svahu stejnojmenného kopce (R. hora 350,9 m.n.m.) 1.3 km severně od obce Lhotka v nadm. výšce 250 - 340 m.n.m. Jde o květnaté subxerofilní louky a pastviny lesostepního charakteru na silně svažitéch pozemcích s půdou jílovitohlinitou, kamenitou, místy obnaženou až na skelet. Středem území prochází mírně zvlhčená terénní deprese. Spodní část je tvořena vlhkou loukou. Území náleží klimaticky do mírně teplé oblasti, okrsku mírně suchého s mírnou zimou. Geobotanicky jde o zónu subxerofilních doubrav.

Geologickým podkladem je magurský flyš tvořený zlínskými a částečně i belovežskými vrstvami račanské jednotky. Lokalita je významná především výskytem ohrožených druhů motýlů. Vyskytuje se zde např. modrásek hnědoskvřinný, modrásek podobný, modrásek jetelový, modrásek bělopásný, modrásek vičencový, otakárek fenýklový a ovocný, soumaráček černohnědý, okáč voňavkový, okáč metlicový a další. Z dalších vzácných druhů hmyzu se zde vyskytuje kudlanka nábožná a křížák pruhovaný.

Ze vzácnějších teplomilných druhů rostlin zde nachází podmínky např. sveřep vzpřímený, ožanka kalamandra, bílojetel němčický, oman vrbolistý, divizna rakouská, hlaváč bleďolutý, chrpina luční, hořeček brvitý, starček přímětník, růže galská.

Území bylo využíváno jako jednosečné louky, pastviny a sady. Během období kolektivizace bylo vyvlastěno. Zemědělské družstvo ponechalo část území ladem a část se pokusilo rekultivovat vytrháním ovocných stromů a stržení svrchní ornice. Celé území je řadu let bez jakékoliv péče a silně zarůstá náletem dřevin - hlohu a růže šípkové. Vzhledem

Zdůvodnění ochrany:

Bohatý výskyt ohrožených druhů hmyzu, zejména motýlů. Území je hodnotné i z krajinářského hlediska.

Ochranný režim ZCHÚ:

Vylučuje se jakákoliv chemizace, hnojení chemicky i organicky, rozorávání TTP, odvodňování. Nesmí se dosazovat cizokrajné dřeviny. Veškeré zásahy do terénu a porostu kromě kosení je nutné předem konzultovat s Okresním úřadem v Uh. Hradišti. Je žádoucí lokalitu 1x ročně kosit, případnou pastvu provádět po první seči. Je možná výsadba ovocných dřevin, především původních krajových odrůd. Zákaz stavební činnosti.

Ochranný režim v ochranném pásmu: (50 m ze zákona)

Ke stavební činnosti, terénním a vodohospodářským úpravám, k použití chemických prostředků a změnám kultury pozemku je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody.

Potřebné asanační a regulační zásahy:

Bude nutné odstranit nálet dřevin na cenných lučních partiích a skupiny nepůvodních dřevin, zejména akátů. Louky je vhodné 1x ročně kosit mozaikovitým způsobem.

Literatura, mapová, fotografická a jiná dokumentace ZCHÚ:

Rezervační kniha OkÚ RŽP Uherské Hradiště.

Přílohy (mapy aj.):

- č. 1 topografická mapa 1 : 50 000
- č. 2 topografická mapa 1 : 10 000
- č. 3 katastrální mapa 1 : 2 880
- č. 4 vlastnické vztahy (výpi z LV)

V Uherském Hradišti dne 21.1.1998

podpis zpracovatele:

podpis schvalujícího:

razítko: **OKRESNÍ ÚŘAD**
referát životního prostředí
UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Základní údaje

území navrženého ke zvláštní ochraně podle zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Název území: Vrchové
Kategorie: přírodní rezervace
Kat. území: Drslavice
Okres: Uherské Hradiště
Vlastník: viz. příloha
Zpracovatel: Pavel Šnajdara

Katastrální vymezení území, jeho ochranného pásma

kat. území	parc. číslo	kultura
Drslavice	2040/1	louka
	2300/1 č.	ost. plocha
	2300/2 č.	les
	2065/2 č.	les
	2065/1 č.	ost. pl.
	2005/3 č.	ost. pl.
	2725 č.	ost. pl.
	2700/2 č.	ost. pl.
	2700/3 č.	ost. pl.
	2700/4 č.	ost. pl.
	2700/5 č.	les
	2700/6 č.	ost. pl.
	2700/10 č.	ost. pl.
2700/11 č.	louka	
2362/2 č.	les	

Celková výměra ZCHÚ: 21,0074 ha

Popis navrženého území (event. ochranných pásem) a jeho bezprostředního okolí: 1. zeměpisná poloha, 2. morfologie, 3. geologické poměry, 4. půdní poměry, 5. hydrologické poměry, 6. historické a současné využívání 7. rostlinstvo, 8. živočišstvo,

Stepní až lesostepní stráně na S,Z a J přecházející v les se vzácnými a ohroženými druhy fauny a flóry, 1,75 km SV od obce Drslavice, k.ú. Drslavice, V: 21,0074 ha, n.v.: 200 – 330 m.n.m..

Podkladem území je zlínské souvrství račanské jednotky magurského flyše (flyšové vrstvy s převahou vápnatých jílovců). Půdy jsou jílovitohlinité, náchylné k sesuvům. Území se nachází v přechodném pásmu mezi Hluckým a Zlínským bioregionem. Po stránce hydrologické jde o povodí Moravy. Klimaticky jde o mírně teplou oblast, okrsek mírně suchý s mírnou zimou. Geobotanicky náleží lokalita do zóny středoevropské subacidofilní teplomilné mochnové doubravy.

Historicky bylo území využíváno zčásti jako staré vinohrady, sady a pastviny v současnosti místy zarostlé náletem z okolního lesa, část jako lesní půda a jako ostatní plocha (žleby u prameniště potoka). Území lokálně zarostlo náletem akátu, svídy, ptačích zobu, hlohu, olše. V letech 1998-2000 bylo území zbaveno na větší části náletových dřevin a bylo obnoveno pravidelné kosení luk.

Z rostlin zde roste např. *Tretorhiza cruciata*, *Lithospermum purpureo-coeruleum* *Muscari comosum*, *Lilium martagon*, *Arum maculatum*, *Clematis recta*, *Clematis vitalba*, *Vinca minor*, *Cornus mas*, *Polygala major*, *Dorychium pentaphyllum*, *Daphne mezereum*, *Potentilla alba* a další.

Z pozoruhodných a chráněných druhů motýlů se zde vyskytuje otakárek fenyklový (*Papilio machaon*), otakárek ovocný (*Iphiclidides podalirius*), ohniváček černočárny (*Lycaena dispar*), žlíťásek barvoměnný (*Colias myrmidone*), okáč voňavkový (*Brintesia circe*), modrásek hořcový (*Maculinea alcon*), modrásek tmavohnědý (*Polyommatus daphnis*). Z dalších chráněných druhů hmyzu např.: kudlanka nábožná (*Mantis religiosa*), *Chrysobothris affinis*, střevlík *Carabus ulrichi*, roháč obecný (*Lucanus cervus*), tesařík piluna (*Prionus coriarius*), krásek třešňový (*Anthaxia candens*) aj.

Z plazů zde žije užovka hladká (*Coronella austriaca*) a hojně ještěrka obecná (*Lacerta agilis*). Zajímavostí je v minulosti udávaná užovka stromová (*Elaphe longissima*).

Zdůvodnění ochrany:

Zachování komplexu původních květnatých luk, pastvin, sadů a teplomilných doubrav s výskytem vzácných druhů rostlin a živočichů.

Ochranný režim ZCHÚ:

Je zakázáno provádět:

- terénní a vodohospodářské úpravy
- aplikaci chemických prostředků
- hnojení luk anorganickými i organickými hnojivy
- stavební činnost
- odvodňování

Ochranný režim v ochranném pásmu: (50 m ze zákona)

Ke stavební činnosti, terénním a vodohospodářským úpravám, k použití chemických prostředků a změnám kultury pozemku je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody.

Potřebné asanační a regulační zásahy:

Území je možné využívat částečně jako extenzivní sady, částečně jako jednosečné louky nebo extenzivní pastviny. Kosit jednou ročně nebo extenzivně přepásat. Lze uvažovat i o lokálních výsadbách ovocných stromů, vhodné by byly staré krajové odrůdy. Plochu s porosty prostřelence křížatého a na něj vázaného modráska hořcového je vhodné udržovat nejlépe pastvou, pokud kosením, tak až na podzim (konec září), nebo na jaře vyhrabání a spálení stařiny na určených místech. V lese výchovou upřednostnit dřeviny odpovídající STG. Provádět přirozenou obnovu.

Pro zvýšení biodiverzity je vhodné dále provést:

- výstavbu jednoduchých zídek pro plazy z kamenů vysbíraných především okolních plochách určených k pravidelnému kosení
- založení několika malých kompostišť jako zimovišť některých živočichů v okrajích lesních porostů a sukcesních stádiích dřevin mimo cenné luční plochy
- vysazování původních vzácných dřevin a živých rostlin pro vzácné ohrožené druhy hmyzu
- vyvěšení hnízdních budek pro ohrožené druhy ptáků

Literatura, mapová, fotografická a jiná dokumentace ZCHÚ:

Rezervační kniha OkÚ RŽP Uherské Hradiště.

Přílohy (mapy aj.):

katastrální mapa 1 : 2 880

topografická mapa 1 : 10 000

topografická mapa 1 : 75 000

V Uherském Hradišti dne: 10.6.2002

podpis zpracovatele:

razítko:

OKRESNÍ ÚŘAD
referát životního prostředí
UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Základní údaje

území navrženého ke zvláštní ochraně podle zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Název území: Terasy
Kategorie: přírodní památka
Kat. území: Drslavice
Okres: Uherské Hradiště
Vlastník: viz. příloha
Zpracovatel: Pavel Šnajdara

Katastrální vymezení území, event.jeho ochranného pásma

kat. území	parc.číslo	kultura
Drslavice	2500/2 č.	ost. plocha
	2500/3 č.	pastvina
	2576	ost. pl.
	3081/4 č.	ost. pl.
	2577/1 č.	orná

Celková výměra ZCHÚ: 10,8311 ha

Popis navrženého území (event. ochranných pásem) a jeho bezprostředního okolí: 1. zeměpisná poloha, 2. morfologie, 3. geologické poměry, 4. půdní poměry, 5. hydrologické poměry, 6. historické a současné využívání 7. rostlinstvo, 8. živočišstvo,

Louky a pastviny s teplomilnou flórou a faunou 1 km S od obce Drslavice, k.ú. Drslavice, V: 10,8311 ha, n.v.: 210 – 280 m.n.m..

Podkladem území je zlínské souvrství račanské jednotky magurského flyše (flyšové vrstvy s převahou vápnných jílovců). Po stránce hydrologické jde o povodí Moravy. Klimaticky jde o mírně teplou oblast, okrsek mírně suchý s mírnou zimou. Geobotanicky náleží lokalita do zóny středoevropské subacidofilní teplomilné mochnové doubravy.

Historicky bylo území využíváno zčásti jako obecní pastvina, zčásti jako drobná držba (pole, sady) a na části bylo obecní mrchoviště. V nedávné minulosti byla však lokalita z větší části zterasována a terasy částečně osázené švestkami. Sad byl však ponechán ladem. Na několika místech se rozmohl akát a stráň byla pokryta křovinatým náletem, kde dominoval hloh a šípek, méně ptačí zob, ostružiník, svída krvavá a trnka. Větší část parcely 2576 tvoří akátový lesík na místě původní pastviny. Nad tímto lesíkem je kus silně zvlněného terénu parcely 2577/1 s bývalým třešňovým sadem. Na volných plochách se vyvinula xerothermní travinobylinná společenstva (v minulosti typická pro pravobřežní terasy řeky Olšavy) s

hojným výskytem ohrožených a chráněných druhů. V letech 1998-2000 bylo území zbraveno náletových dřevin a bylo obnoveno pravidelné kosení luk.

Z charakteristických a teplomilných druhů květeny jsou zde např.: *Thymelea passerina*, *Dorycnium pentaphyllum*, *Clematis recta*, *Clematis vitalba*, *Cornus mas*, *Tretorhiza cruciata*, *Melampyrum arvense*, *Muscari comosum*, *Ornithogalum pyramidale*, *Polygala major*, *Seseli annuum*, *Alium sp.*, *Inula salicina*, *Cucubalus baccifer* aj.

Ze vzácných a ohrožených druhů motýlů zde žijí např.: *Brintesia circe*, *Hemaris tythus*, *Polyommatus daphnis*, *Maculinea alcon*, *Lycæna dispar*, *Papilio machaon*, *Iphiclides podalirius*, *Eugraphe sigma*, *Atralata albofascialis*, *Perizoma lugdunaria*, *Limenitis populi*, *Apatura iris*, *Apatura ilia* aj.

Z dalších chráněných druhů hmyzu např.: kudlanka nábožná (*Mantis religiosa*), střevlíci *Carabus ulrichi* a *Carabus coriaceus*, roháč obecný (*Lucanus cervus*), svižník polní (*Cicindela campestris*), krasec třešňový (*Anthaxia candens*) aj.

Z obojživelníků a plazů zde žije např. rosníčka zelená (*Hyla arborea*) a užovka hladká (*Coronela austriaca*).

Z ptáků byl zjištěn *Jynx torquilla*, *Oriolus oriolus*, *Miliaria calandra* a byli pozorováni *Caprimulgus europaeus* a *Dendrocopos leucotos*.

Zdůvodnění ochrany:

Zachování jednoho z posledních útočišť ohrožených druhů teplomilné květeny pravobřežních teras řeky Olšavy a na ni vázaných druhů hmyzu.

Ochranný režim ZCHÚ:

Je zakázáno provádět:

- terénní a vodohospodářské úpravy
- aplikaci chemických prostředků
- hnojení luk anorganickými i organickými hnojivy
- stavební činnost
- odvodňování

Ochranný režim v ochranném pásmu: (50 m ze zákona)

Ke stavební činnosti, terénním a vodohospodářským úpravám, k použití chemických prostředků a změnám kultury pozemku je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody.

Potřebné asanační a regulační zásahy:

Území je možné kosit nebo extenzivně vypásat. Lze uvažovat i o lokálních výsadbách ovocných stromů, vhodné by byly staré krajové odrůdy. Nejvhodnější plochu s porosty prostřelence křížatého a na něj vázaného modráska hořcového je vhodné udržovat nejlépe pastvou, pokud kosením, tak až na podzim (konec září) nebo na jaře vyhrabání a spálení stařiny na určených místech. Sukcesi akátu a různých křovin (hloh, ptačí zob, trnka, šípek) udržet ve stávajících hranicích. Jinak většinu území lze kosit na nepřístupných místech kosami nebo křovinořezy, na přístupnějších plochách (terasy) pak lištvými sekačkami.

Literatura, mapová, fotografická a jiná dokumentace ZCHÚ:

Rezervační kniha OkÚ RŽP Uherské Hradiště.

Přílohy (mapy aj.):

topografická mapa 1 : 10 000

katastrální mapa 1 : 2 880

výpis z katastru nemovitostí

V Uherském Hradišti dne: 19.2.2001

podpis zpracovatele:

razítko:

OKRESNÍ ÚŘAD
referát životního prostředí
UHERSKÉ HRADIŠTĚ

N a ř í z e n í č. 1 /1999

Okresního úřadu Uherské Hradiště ze dne 12.5.1999

o zřízení přírodního parku „Prakšická vrchovina“

Okresní úřad Uherské Hradiště rozhodl dne 12.května 1999 vydat podle ustanovení § 77, odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s ustanovením § 3, odst. 1 zákona č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění pozdějších předpisů, po projednání s příslušnými obcemi nařízení, kterým zřizuje Přírodní park „Prakšická vrchovina“.

Článek 1

Poslání přírodního parku

Posláním přírodního parku je ochrana krajinného rázu na území se soustředěnými významnými estetickými a přírodními hodnotami.

Veškerá činnost na území přírodního parku se zaměřuje na toto poslání.

Článek 2

Vymezení hranic přírodního parku

(1) Přírodní park Prakšická vrchovina se rozkládá v okrese Uherské Hradiště, na ploše 44,825 km², v katastrálních územích Prakšice, Pašovice, Částkov, Nedachlebice, Bílovice, Včelary, Místřice, Javorovec, Kněžpole, Popovice, Podolí, Veletiny, Hradčovice, Lhotka, Drslavice.

(2) Hranice přírodního parku se vymezuje takto:

od střetu hranice katastrálního území Popovice s železniční tratí č. 340 Brno - Vlárský průsmyk po této trati až po železniční přejezd místní komunikace v obci Drslavice. Po této místní komunikaci ke křižovatce se silnicí III/05019. Po ní asi 50 m ke křižovatce s místní komunikací vedoucí směrem na Prakšice. Po této účelové komunikaci do obce Prakšice po křižovatku se silnicí III/49714. Po silnici III/49714 směrem do obce Pašovice, Částkov, Nedachlebice, Bílovice na křižovatku se silnicí II/497 Uherské Hradiště - Zlín. Po silnici II/497 směrem k Uh.Hradišti po křižovatku se silnicí III/49728 do Místřic (kóta 188). Po silnici III/49728 do Javorovce. Z Javorovce po polní cestě ke křížku (kóta 331), odtud po cestě ke křížení polních cest u kóty 340 Rovnina. Po polní cestě jihovýchodním směrem k okraji lesa. Po hranici katastru Popovice po okraji lesa asi jižním směrem až ke střetu hranice katastrálního území Popovice se železniční tratí č. 340.

Hraniční veřejné komunikace, současná zastavěná území obcí a území vymezená pro zastavění schváleným územním plánem nejsou součástí přírodního parku.

(3) Přesná hranice přírodního parku je zakreslena v základní mapě v měřítku 1 : 25 000, mapový list 25 - 334, který je součástí originálu tohoto nařízení a je uložena na Okresním úřadě Uherské Hradiště, referátu životního prostředí a na obecních úřadech obcí, jejichž území je zahrnuto do přírodního parku.

Článek 3

Podmínky ochrany přírodního parku

(1) Krajinný ráz přírodního parku je dán především harmonicky utvářenou krajinou jihozápadního cípu Vizovické vrchoviny se značnou rozmanitostí biotopů - od dubohabřin v centrální části po teplé lokality stepního charakteru s mnoha starými sady a trvalými travními porosty. Oblast je charakteristická svým typem osídlení.

Krajinný ráz je výsledkem přírodního, kulturního a historického vývoje území.

(2) Veškeré zásahy do krajinného rázu, zejména umístování staveb včetně reklamních zařízení, mohou být prováděny pouze v souladu s tímto nařízením a ostatními obecně závaznými právními předpisy.⁽¹⁾

(3) K uchování a zlepšení krajinného rázu je třeba především:

- a) provádět obnovu lesních porostů na lesním půdním fondu geograficky původními listnatými druhy dřevin
- b) udržovat kvalitu trvalých travních porostů pravidelným kosením
- c) chránit a udržovat povrchové zdroje vody (studánky, pramenné vývěry, lesní prameniště)
- d) v oblasti je nutno se chovat tak, aby okolí nebylo rušeno hlukem

(4) Ve smyslu § 12 odst. 3 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, se pro území přírodního parku Prackšická vrchovina stanovuje omezení spočívající v tom, že k dále uvedeným činnostem je třeba písemného předchozího souhlasu Okresního úřadu Uh. Hradiště.

Jedná se o následující činnosti:

- a) úprava a údržba vodních toků k nimž není třeba vodohospodářského povolení,
- b) pořádání turistických a cykloturistických akcí hromadného charakteru, automobilových a motocyklových soutěží, při nichž by mohlo dojít k poškození nebo narušení přírodního rázu území nebo dalších přírodních charakteristik,
- c) táboření a rozdělávání ohňů mimo vyhrazená místa,
- d) zřizování tábořišť, kempů a parkovišť,
- e) zavádění nových intenzivních chovů zvířete, zejména obor a farmových chovů,
- f) hnojení trvalých travních porostů kejdou, silážními šťávami a jinými tekutými a ostatními průmyslovými hnojivy,
- g) používání letadel k chemické ochraně kultur a ke hnojení,
- h) provádění průzkumu za účelem vyhledávání nových ložisek nerostných surovin

O vydání souhlasu lze písemně požádat Okresní úřad - referát životního prostředí Uh.Hradiště.

(5) Pohyb motorových vozidel v přírodním parku je možný jen na veřejných a místních komunikacích. Parkovat s motorovými vozidly lze na zřízených parkovištích.

(6) Okresní úřad v Uherském Hradišti dohlíží na ochranu přírodního parku a vede vlastníky a uživatele pozemků a osoby na jeho území žijící jakož i jeho návštěvníky k šetrnosti vůči jeho přírodním hodnotám.

⁽¹⁾ Např. zákon č. 138/73 Sb. o vodách, zákon č. 61/77 Sb. o lesích, zákon č. 334/92 Sb. o ochraně zemědělského půdního fondu, zákon č. 50/76 Sb. o územním plánování a stavebním řádu, zákon č. 125/97 Sb. o odpadech, a další

Článek 4

Závěrečná ustanovení

(1) Kontrolu dodržování ustanovení tohoto nařízení provádí orgány ochrany přírody určené §§ 80, 81, 85 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Porušení povinností stanovených tímto nařízením lze postihnout jako přešupek či protiprávní jednání podle příslušných ustanovení §§ 87 a 88 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění zákonného opatření ČNR č. 347/1992 Sb., nepůjde-li o čin přísněji trestný.

(3) Dojde-li k porušení zvláštního předpisu, bude postupováno podle sankčních ustanovení tohoto předpisu. ⁽¹⁾

(4) Uložením pokuty není dotčena povinnost realizace náhradních opatření stanovených orgány ochrany přírody podle příslušných ustanovení § 86 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění zákonného opatření ČNR č. 347/1992 Sb., v souladu s posláním přírodního parku.

(5) Všechny fyzické a právnické osoby, které na území přírodního parku žijí, působí nebo se v něm přechodně zdržují, jsou povinny dbát jeho poslání, šetřit jeho krajinný ráz a přírodní hodnoty.

(6) Vlastníci a nájemci pozemků, kteří zlepšují podle svých možností stav dochovaného přírodního prostředí za účelem zachování druhového bohatství přírody a udržení systému ekologické stability, mohou žádat o finanční příspěvek z krajinotvorných programů Ministerstva životního prostředí ČR, nebo z jiných dotačních fondů ČR.

(7) Souhlas Okresního úřadu Uh. Hradiště podle čl. 3 odst. 4 se nevyžaduje v případě plnění úkolů spojených s řešením mimořádných událostí, živelních pohrom nebo jiného nebezpečí, které ohrožuje životy, zdraví nebo značné majetkové hodnoty.

Článek 5

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dne 27.5. 1999.

Ing. Ivan PALACKÝ
Přednosta Okresního úřadu
Uherské Hradiště

Důvodová zpráva

Přírodní park „Prakšická vrchovina“ se rozkládá v jihozápadní části Vizovické vrchoviny, náležející do oblasti vnějších Západních Karpat. Tvoří přechodovou zónu od nížiny Dolnomoravského úvalu k hornatější partii Vizovické vrchoviny. Pro území je zpracován územní systém ekologické stability. Prochází jím dva biokoridory, východní částí nadregionálního významu (přes velmi významná biocentra Vinohrady, Vrchové, Terasy), částí západní údolím potoka Olšovce významu regionálního (s biocentry Bílovice, Popovice).

Celkově lze toto území označit v rámci regionu jako jedno z ekologicky nejstabilnějších s vysokou rozmanitostí biotopů, s průměrnou lesnatostí s převahou dřevin přírodní dřevinné skladby - dubohabřin, ve východní části teplomilných doubrav. Značnou část území zabírají teplé lokality stepního charakteru s mnoha starými sady a trvalými travními porosty. Antropogenní vlivy zasáhly především jižní a západní část oblasti zemědělskou hospodářskou činností. Ekosystém oblasti vytváří velmi příznivé podmínky pro udržení a prosperitu biologické diverzity, podporuje lokální krajinnotvornou hodnotu a uchování původního krajinného rázu, má vliv na kvalitu ovzduší a z regionálního hlediska patří do soustavy stabilizačních biogeocenózních prvků. Disponuje velkým klidem, neboť není rušena primárními antropickými vlivy (dopravou, průmyslem, výstavbou apod.).

Celé území má relativně vyvážené ekologické podmínky, což se přímo projevuje v druhové pestrosti flóry a fauny. Bylo zde např. zjištěno 11 druhů obojživelníků, 4 dr. plazů, 78 dr. ptáků, 28 dr. savců, celkem - 121 druhů obratlovců, z toho 38 zvláště chráněných. Druhově bohatá je i fauna bezobratlých, která je v současné době zpracovávána. Za zmínku stojí např. výskyt kriticky ohrožené kudlanky nábožné a dále na 80 význačných druhů motýlů - např. modrásek hořcový, m.bělopásný, m.tmavohnědý, ohniváček černočárny, o.modroleký, otakárek ovocný, o.fenyklový a další.

Většina obcí má zachovaný charakter zástavby s přirozenými okraji, typický pro tuto oblast. Zachovalost krajiny a způsoby hospodaření v území jsou odrazem lidských vlastností a stupně kulturnosti zdejšího obyvatelstva, určujících typický krajinný ráz.

Pro značnou rozsáhlost zájmového území navrhuje jeho vyhlášení za přírodní park, který má sloužit k ochraně jeho krajinného rázu.

